

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення методичної ради університету
«29» серпня 2024 року,
протокол № 1.

Перша проректорка, голова методичної
ради університету, кандидатка наук з
державного управління, доцентка

_____ Ірина КОВТУН
«29» серпня 2024 року
м.п.

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ
з навчальної дисципліни
«РЕГІОНАЛЬНИЙ ТА МІСЦЕВИЙ РОЗВИТОК»
для підготовки на першому (освітньому) рівні
здобувачів вищої освіти освітнього ступеня бакалавра
зі спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування
галузі знань 28 Публічне управління та адміністрування
за заочною формою навчання

РОЗРОБНИКИ:

Доцентка кафедри публічного управління та
адміністрування, кандидатка економічних
наук, доцентка
«27» серпня 2024 року

_____ Олена ХИТРА

Асистентка кафедри
публічного управління та адміністрування
«27» серпня 2024 року

_____ Ірина ЮРИЧИНА

СХВАЛЕНО:

Рішення кафедри
публічного управління та адміністрування
«27» серпня 2024 року, протокол № 1.

Завідувач кафедри, доктор наук з державного
управління, кандидат економічних наук,
професор
«27» серпня 2024 року

_____ Едуард ЩЕПАНСЬКИЙ

Деканеса факультету публічного управління,
кандидатка наук з державного управління,
доцентка
«27» серпня 2024 року

_____ Тетяна ПІДЛІСНА

ЗМІСТ

		Стор.
1.	Структура вивчення навчальної дисципліни	4
1.1.	Тематичний план навчальної дисципліни	4
1.2.	Лекції	5
1.3.	Семінарські заняття	7
1.4.	Самостійна робота студентів	17
1.5.	Індивідуальні завдання	18
1.6.	Підсумковий контроль	19
2.	Схема нарахування балів	21
3.	Рекомендовані джерела	22
4.	Інформаційні ресурси в Інтернеті	44

1. Структура вивчення навчальної дисципліни

1.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ теми	Назва теми	Кількість годин											
		Денна форма навчання						Заочна форма навчання					
		Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
			Лекції	Сем. (прак).	Лабор.	Інд. завд.	СРС		Лекції	Сем. (прак).	Лабор.	Інд. завд.	СРС
1.	Теоретичний базис дослідження регіонального і місцевого розвитку	10	2	2	–	–	6		1	0	–	–	9
2.	Державна політика регіонального розвитку	10	2	2	–	–	6		1	0,5	–	–	9
3.	Сучасні інструменти управління регіональним та місцевим розвитком	10	2	2	–	–	6		0,5	0,5	–	–	9
4.	Сучасні підходи до планування просторового розвитку	10	2	2	–	–	6		0,5	0,5	–	–	9
5.	Стратегування регіонального та місцевого розвитку. Моніторинг впливу стратегій розвитку територій на довкілля	10	2	2	-	-	6		1	0,5	-	-	9
6.	Ресурсне забезпечення регіонального та місцевого розвитку	10	2	2	–	–	6		0,5	0,5	–	–	9
7.	Смарт-спеціалізація регіонів в Україні і світі	10	2	2	–	–	6		0,5	0,5	–	–	9
8.	Перспективи розвитку міжнародного територіального співробітництва України	10	2	2	–	–	6		0,5	0,5	–	–	9
9.	Регіональний та місцевий розвиток в умовах викликів воєнного стану і в контексті післявоєнного відновлення України	10	2	2	–	–	6		0,5	0,5	–	–	8
	Усього	90	18	18	–	–	54	90	6	4	–	–	80

1.2. Лекції

№ з/п	Назва і план теми	Кількість годин
1	2	3
1.	Теоретичний базис дослідження регіонального і місцевого розвитку	1
1.1.	Змістове наповнення понять «регіон», «регіональна система» і «регіональний розвиток», «місцевий розвиток».	
1.2.	Еволюція теорій і парадигм регіонального зростання. Традиційні, технологічні і суспільно-історичні концепції регіонального розвитку.	
1.3.	Локаційний напрям в регіональних дослідженнях. Поняття локальної, просторової та регіональної економіки.	
1.4.	Теорії ендогенного розвитку регіонів.	
1.5.	Роль концепції «сталого розвитку» у переосмисленні рушійних сил регіонального та місцевого розвитку.	
1.6.	Глобальна регіоналізація та формування поліцентричної світової системи. Поняття глокалізації.	
1.7.	Концептуальні напрями регулювання соціально-економічної диференціації розвитку територіальних громад та інтенсифікації місцевого економічного розвитку.	
2.	Державна політика регіонального розвитку	1
2.1.	Поняття, мета і принципи державної регіональної політики.	
2.2.	Об'єкти і суб'єкти державної регіональної політики.	
2.3.	Основні віхи еволюції державної політики регіонального розвитку в Україні.	
2.4.	Децентралізація влади та бюджетна децентралізація як чинники реформування державної регіональної політики.	
2.5.	Фінансове забезпечення і моніторинг реалізації державної регіональної політики.	
2.6.	Інституційно-організаційне забезпечення формування та реалізації державної регіональної політики.	
2.7.	Еволюція регіональної політики ЄС у рамках концепції «Європа регіонів».	
2.8.	Політика згуртування ЄС як основа регіонального розвитку країн-членів. Територіально спрямоване втручання як основа інтегрованого підходу до регіонального та місцевого розвитку.	
3.	Сучасні інструменти управління регіональним та місцевим розвитком	0,5
3.1.	Процес регіонального розвитку як об'єкт регіонального управління.	
3.2.	Поняття, цілі й складові управління регіональним розвитком.	
3.3.	Управління місцевим розвитком: суб'єкти, завдання та елементи управлінського впливу.	
3.4.	Напрями забезпечення конвергентного економічного розвитку регіонів України.	
3.5.	Зарубіжний досвід управління регіональним та місцевим розвитком.	
3.6.	Маркетингові інструменти управління територіальною громадою.	
3.7.	Територіальний брендинг як інструмент соціально-економічного розвитку регіону.	
3.8.	Стимули щодо формування регіональних (міжрегіональних) інноваційних систем.	
4.	Сучасні підходи до планування розвитку територій	0,5
4.1.	Ключові принципи та підходи в практиці планування сталого місцевого розвитку.	
4.2.	Дослідження потенціалу сталого розвитку територій.	
4.3.	Інноваційні підходи залучення громади до процесів планування місцевого	

4.4.	розвитку. Форсайт як спосіб планування розвитку із залученням представників громади.	
4.5.	Профіль територіальної громади: структура і спосіб наповнення.	
4.6.	Інструменти виявлення переваг, викликів та можливих ризиків регіонального та місцевого розвитку.	
4.7.	Критерії оцінювання успішності реалізації планів просторового розвитку.	
4.8.	Світові тенденції і практика просторового розвитку міст та міських агломерацій.	
5.	Стратегування регіонального та місцевого розвитку. Моніторинг впливу стратегій розвитку територій на довкілля	1
5.1.	Організаційно-правові засади стратегічного планування у сфері сталого розвитку регіонів України.	
5.2.	Основні етапи розробки стратегічного плану розвитку території.	
5.3.	Методи розробки стратегій розвитку громад.	
5.4.	Класифікація стратегій регіонального та місцевого розвитку. Обґрунтування стратегії структурної трансформації регіонів.	
5.5.	Організаційні та інституційні механізми ефективної реалізації стратегій регіонального та місцевого розвитку.	
5.6.	Моніторинг та оцінка у стратегічному плануванні.	
5.7.	Виконання процедури стратегічної екологічної оцінки (CEO) щодо комплексних планів просторового розвитку.	
6.	Ресурсне забезпечення регіонального та місцевого розвитку	0,5
6.1.	Методологічні підходи щодо визначення ресурсів управління розвитком регіонів.	
6.2.	Фінансове забезпечення регіонального та місцевого розвитку.	
6.3.	Фінансові ресурси територіальної громади. Передумови формування фінансово спроможних територіальних громад.	
6.4.	Бюджетні детермінанти забезпечення стійкості територіальних громад.	
6.5.	Особливості управління підприємницькими активами територіальних громад.	
6.6.	Соціальний капітал територіальної громади як чинник забезпечення її конкурентоспроможності.	
7.	Смарт-спеціалізація регіонів в Україні і світі	0,5
7.1.	Роль цифрових інновацій у забезпеченні сталого розвитку регіону. Інструменти Індустрії 5.0 в управлінні громадами.	
7.2.	Зміст та інституційно-організаційні особливості реалізації концепції смарт-спеціалізації регіонів.	
7.3.	Передумови і бар'єри для реалізації концепції смарт-спеціалізації.	
7.4.	Методика вибору пріоритетів смарт-спеціалізації регіонів України.	
7.5.	Структурно-технологічні зрушення в економіці регіонів України у контексті перспектив смарт-спеціалізації.	
7.6.	Перспективи налагодження партнерства з європейськими регіонами, які мають суміжну спеціалізацію.	
7.7.	Пріоритети та ризики реалізації регіональної смарт-орієнтованої економічної політики	
8.	Перспективи розвитку міжнародного територіального співробітництва України	0,5
8.1.	Поняття, мета і принципи міжнародного територіального співробітництва.	
8.2.	Державна політика у сфері міжнародного територіального співробітництва.	
8.3.	Сфери та види міжнародного територіального співробітництва.	
8.4.	Історія і сучасні тенденції розвитку міжнародного територіального співробітництва в Україні та інших європейських країнах.	

8.5.	Транскордонні кластери у системі єврорегіонального співробітництва України.	
8.6.	Стратегічні напрями активізації транскордонного співробітництва міських поселень в умовах євроінтеграції.	
9.	Регіональний та місцевий розвиток в умовах викликів воєнного стану і в контексті післявоєнного відновлення України	0,5
9.1.	Адаптація стратегування регіонального та місцевого розвитку до військово-політичних викликів.	
9.2.	Застосування нових підходів до типології територій після повномасштабного вторгнення.	
9.3.	Оцінювання поточного економічного потенціалу регіонів з урахуванням внутрішніх міграцій населення та результатів релокації підприємств.	
9.4.	Транскордонне співробітництво України з країнами ЄС в умовах російсько-української війни.	
9.5.	Напрямок регіонального розвитку у Плані України.	
9.6.	Планування, оперативне управління і фінансування відновлення на регіональному та місцевому рівнях.	
	Усього	6

1.3. Семінарські заняття

Семінарське заняття 1

Тема 1. Теоретичний базис дослідження регіонального і місцевого розвитку.

Питання для усного опитування та дискусії

- 1.1. Змістове наповнення понять «регіон», «регіональна система» і «регіональний розвиток», «місцевий розвиток».
- 1.2. Регіональні відмінності і диференціація соціально-економічного розвитку регіонів.
- 1.3. Традиційні, технологічні і суспільно-історичні концепції регіонального розвитку.
- 1.4. Регіональний напрям у теоріях розміщення галузей промисловості (Й. Тюнен, В. Лаунхардт, А. Вебер).
- 1.5. Особливості дослідження проблем регіонального зростання (Х. Зіберт) і регулювання територіального розвитку (В. Крісталлер, А. Леш).
- 1.6. Поняття локальної і просторової економіки.
- 1.7. Роль неокласичного напрямку в обґрунтуванні регіонального економічного розвитку.
- 1.8. Теорії кумулятивного зростання і їх роль в обґрунтуванні регіонального економічного розвитку.
- 1.9. Теорія «полюсів зростання» Ф. Перру.
- 1.10. Теорія дифузії інновацій і її роль в обґрунтуванні регіонального економічного розвитку.
- 1.11. Теорії зростання за рахунок конкурентних переваг регіону. Концептуальні підходи до стимулювання конкурентоспроможності регіону.
- 1.12. Теорія ендегенного розвитку регіонів.
- 1.13. Роль концепцій «економіки знань» і «сталого розвитку» у переосмисленні рушійних сил регіонального та місцевого розвитку.
- 1.14. «Нова економічна географія» П. Кругмана.
- 1.15. Глокалізація як засадничий принцип організації просторової економічної діяльності.
- 1.16. Логіка виникнення концепції нового міського регіоналізму.
- 1.17. Специфіка політики реалізації «місцевих синергізмів».
- 1.18. Концептуальні напрями регулювання соціально-економічної диференціації розвитку територіальних громад та інтенсифікації місцевого економічного розвитку.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань з питань теми заняття.

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: глобалізація; глокалізація, дифузія інновацій; ендегенний розвиток регіонів; конкурентоспроможність регіону; локалізм; локальна економіка; місцевий розвиток; новий міський регіоналізм; «поліус зростання»; просторова економіка; регіон; регіоналізація; регіоналізм; регіоналізація; регіональна економіка; регіональна система; регіональний розвиток; самоорганізація; сталий розвиток регіонів.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- методологія дослідження регіону як категорії просторового розвитку;
- порівняльний аналіз адміністративного, організаційно-управлінського та системного підходів до тлумачення поняття «регіон»;
- конкурентоспроможність регіону в умовах глобалізації: просторові та секторальні детермінанти;
- глобальна регіоналізація у формуванні нового світового економічного порядку;
- самоорганізація регіональних соціально-економічних систем;
- систематизація теорій регіонального розвитку в еволюційному порядку;
- парадигма просторової організації локального економічного розвитку;
- суть та значення ендегенно-орієнтованого розвитку регіонів.

Тема 2. Державна політика регіонального розвитку.

Питання для усного опитування та дискусії

- 2.1. Регіональна політика: поняття, завдання і напрями реалізації.
- 2.2. Система інституційного забезпечення формування та реалізації державної регіональної політики в Україні.
- 2.3. Нормативно-правове забезпечення формування та реалізації державної регіональної політики.
- 2.4. Об'єкти і суб'єкти державної регіональної політики.
- 2.5. Агенції регіонального і місцевого розвитку як форма інституційної підтримки регіонального /місцевого розвитку.
- 2.6. Основні віхи еволюції державної політики регіонального розвитку в Україні.
- 2.7. Інтегрований підхід до політики регіонального розвитку: галузево-секторальна, територіально-просторова та управлінська складові.
- 2.8. Децентралізація влади та бюджетна децентралізація як чинники реформування державної регіональної політики.
- 2.9. Формування сучасної парадигми політики регіонального розвитку. Актуалітети регіональної політики в Україні.
- 2.10. Логіка переходу від ієрархічної до скоординованої системи планування політики регіонального розвитку.
- 2.11. Політика розвитку, орієнтована на місцеві потреби. Диференціація територій за потребами і можливостями розвитку.
- 2.12. Напрями державної регіональної політики щодо активізації сталого розвитку регіонів.
- 2.13. Еволюція регіональної політики ЄС у рамках концепції «Європа регіонів». Політика згуртування ЄС як основа регіонального розвитку країн-членів.
- 2.14. Тенденції розвитку нової регіональної політики країн-членів Європейського Союзу.
- 2.15. Дії щодо зближення регіональних політик ЄС та України.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань з питань теми заняття.

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: агенція місцевого розвитку; агенція регіонального розвитку; державна політика регіонального розвитку; децентралізація; диспропорції соціально-економічного

розвитку; «Європа для регіонів» (Regions for Europe); Європа з регіонами» (Europe with region); «Європа регіонів» (Europe of regions); місцева політика (Place-based policy); політика згуртування; регіон; регіональна економічна політика; регіональна політика «згори» (Top-down regional policy); регіональний розвиток; концепція державної регіональної політики.

3 метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- просторовий вимір модернізації регіональної економічної політики в сучасних наукових підходах;
- галузевий і територіальний підходи у формуванні політики регіонального розвитку;
- вертикальний та горизонтальний виміри інтегрованості для формування політики регіонального розвитку;
- особливості та інструментарій державної політики вирівнювання рівнів соціально-економічного розвитку регіонів;
- особливості переходу регіонів до децентралізованої моделі розвитку;
- вплив регіональної конкуренції та міжрегіональної інтеграції на формування політики регіонального розвитку;
- урахування ризиків територіальної економічної концентрації під час вироблення політики регіонального розвитку;
- розширення можливостей політики регіонального розвитку в новому інституційному середовищі;
- агенції регіонального розвитку як складова інституційного забезпечення реалізації державної регіональної політики;
- нова регіональна політика України: інструментарій та напрями реагування в умовах сучасних викликів;
- горизонтальна координація державної регіональної політики (між регіональними і галузевими політиками; між галузевими і регіональними бюджетами розвитку);
- підстави для утворення Конгресу місцевих та регіональних влад при Президентові України;
- функції Ради соціального розвитку регіонів;
- закордонний досвід реалізації регіональної політики;
- типологія територій для цілей регіональної політики країн-членів ЄС;
- європейська парадигма сталого розвитку територіальних громад;
- інноваційні підходи до реалізації державної регіональної політики.

Тема 3. Сучасні інструменти управління регіональним та місцевим розвитком.

Питання для усного опитування та дискусії

- 3.1. Процес регіонального розвитку як об'єкт регіонального управління. Кількісні та якісні складові економічного зростання регіонів.
- 3.2. Поняття, цілі й складові регіонального управління.
- 3.3. Універсальні, основні і спеціальні принципи регіонального управління.
- 3.4. Функції управління регіональним розвитком.
- 3.5. Інституційне забезпечення публічного управління регіональним розвитком.
- 3.6. Управління місцевим розвитком: суб'єкти, завдання та елементи управлінського впливу.
- 3.7. Оцінювання структури та динаміки диференціації соціально-економічного розвитку регіонів.
- 3.8. Діагностика бар'єрів економічного розвитку регіонів України.
- 3.9. Напрями забезпечення конвергентного економічного розвитку регіонів України.
- 3.10. Програмно-цільовий підхід до управління регіональним розвитком.
- 3.11. Проблемно-орієнтований підхід до управління розвитком територіальних громад України в умовах нестабільності.
- 3.12. Характерні риси та особливості реалізації регіонально-адміністративного управління в розвинених країнах світу.

- 3.13. Інноваційно-інвестиційні інструменти стимулювання економічного розвитку регіонів.
- 3.14. Інвестиційна привабливість території: критерії оцінювання і напрями підвищення.
- 3.15. Сучасні підходи до управління регіональною (міською) інфраструктурою.
- 3.16. Інноваційні інструменти місцевого економічного розвитку.
- 3.17. Маркетингові інструменти управління територіальною громадою.
- 3.18. Територіальний брендинг як інструмент активізації соціально-економічного розвитку.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань з питань теми заняття.

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: державна політика регіонального розвитку; дивергентний розвиток регіонів; інвестиційна привабливість території; конвергентний розвиток регіонів; менеджмент сталого розвитку регіону; місцеве самоврядування; міська інфраструктура; об'єкт регіонального управління; принципи управління; публічне управління регіональним розвитком; регіональна інфраструктура; регіональний менеджмент; рейтинг розвитку регіонів; суб'єкт регіонального управління; територіальна громада; територіальний брендинг; територіальний маркетинг; функції управління.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- основні закони, принципи і чинники регіонального розвитку;
- типи регіонального розвитку;
- закономірності та визначальні тренди регіонального розвитку і управління в умовах глобалізації та інтеграції;
- економічні, політичні, соціальні, екологічні, науково-технічні цілі регіонального управління;
- концепція менеджменту сталого розвитку регіону;
- світовий досвід управління конкурентоспроможністю регіонів;
- економічні аспекти управління розвитком території;
- економічна безпека територіальної громади в системі забезпечення її сталого розвитку;
- регулювання диспропорційності економічного зростання регіонів України;
- соціальний розвиток регіонів як об'єкт управлінського впливу;
- соціальна інфраструктура як каталізатор модернізації соціогуманітарного простору регіонів України;
- передумови забезпечення ефективності управління регіональним і місцевим розвитком;
- напрями удосконалення функціональної та організаційної взаємодії органів регіонального управління України;
- удосконалення управління сталим розвитком регіонів України на основі європейського досвіду формування агломерацій;
- управління процесами сталого розвитку міст України крізь призму стратегічних пріоритетів Європейського зеленого курсу;
- упровадження концепції розумного міста у процеси цифрової трансформації України

Тема 4. Сучасні підходи до планування розвитку територій.

Питання для усного опитування та дискусії

- 4.1. Порівняння планувальних характеристик місцевого розвитку в умовах індустріальної економіки і економіки знань.
- 4.2. Піраміда цілей та зв'язків у процесі планування розвитку.
- 4.3. Система інструментів планування місцевого економічного розвитку.
- 4.4. SWOT-аналіз території як передумова формування стратегічного бачення її економічного розвитку.
- 4.5. Дослідження потенціалу сталого розвитку території.

- 4.6. Інклюзивний розвиток: використання інтелектуальних, людських, інституційних, інфраструктурних та інших ресурсів для створення економічної системи місцевого рівня.
- 4.7. Інноваційні підходи залучення громади до процесів планування місцевого розвитку.
- 4.8. Форсайт як спосіб планування розвитку із залученням представників громади.
- 4.9. Діагностика стану територіальної громади як основа планування її розвитку.
- 4.10. Профіль територіальної громади: структура і спосіб наповнення.
- 4.11. «Піраміда планування місцевого економічного розвитку».
- 4.12. Законодавчі аспекти просторового планування розвитку міст.
- 4.13. Регламентація просторового розвитку міст у документах міжнародних організацій.
- 4.14. Світові тенденції і практика просторового розвитку міст та міських агломерацій.

Практичне завдання

Завдання виконується у складі малої групи (3–4 особи). Виконайте SWOT-аналіз _____ територіальної громади (територіальна громада обирається за бажанням групи студентів). Сконцентруйте увагу на загрозах сталому місцевому розвитку, можливостях їх передбачення і подолання у процесі планування розвитку території у найближчій перспективі. Презентуйте своє бачення ситуації та будьте готові до дискусії з опонентами.

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: агломерація; агломераційний процес; інклюзивний розвиток; комплексний план просторового розвитку; містобудівна документація; просторове планування; профіль територіальної громади; форсайт; SWOT-аналіз території.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- методологічний базис просторового планування;
- планування просторового розвитку в рамках тріади: рівень держави – рівень регіону – рівень територіальної громади;
- геополітичні, природно-ресурсні і демографічні чинники як фундамент дослідження просторової організації регіону;
- соціально-економічні орієнтири та інтереси соціального-економічного розвитку регіону;
- функція соціально-економічних орієнтирів у плануванні просторового розвитку;
- соціальні суб'єкти як носії територіальних інтересів; суб'єкти галузевих інтересів;
- концепція як початковий етап наукового обґрунтування соціально-економічного розвитку території;
- методологія прогнозування довгострокового розвитку територіальної громади;
- методологія оцінювання конкурентних переваг і обмежень перспективного розвитку територіальної громади;
- закордонний досвід планування регіонального розвитку;
- екологізація просторового розвитку.

Тема 5. Стратегування регіонального та місцевого розвитку.

Моніторинг впливу стратегій розвитку територій на довкілля.

Питання для усного опитування та дискусії

- 5.1. Стратегічне планування розвитку територій з урахуванням цілей сталого розвитку.
- 5.2. Інституційні засади стратегування регіонального розвитку в Україні.
- 5.3. Основні етапи розробки стратегічного плану розвитку території (СПРТ).
- 5.4. Методи розробки стратегій розвитку громад.
- 5.5. Класифікація стратегій регіонального та місцевого розвитку.
- 5.6. Обґрунтування стратегії структурної трансформації регіонів.
- 5.7. Маркетингові стратегії регіонального розвитку.
- 5.8. Стратегія розвитку інфраструктури регіону.

- 5.9. Роль інвестиційної стратегії у розвитку регіону.
- 5.10. Зовнішньоекономічна стратегія регіону як вектор реалізації потенціалу міжрегіональної співпраці.
- 5.11. Інноваційна складова стратегії розвитку регіону.
- 5.12. Організаційно-правові механізми реалізації стратегій регіонального та місцевого розвитку.
- 5.13. Джерела фінансування реалізації регіональних стратегій.
- 5.14. Моніторинг та оцінка у стратегічному плануванні.
- 5.15. Відповідальність за виконання регіональних стратегій.
- 5.16. Застосування процедури стратегічної екологічної оцінки (CEO) щодо комплексних планів просторового розвитку.
- 5.17. Зарубіжний досвід формування стратегії управління економічним розвитком регіону.
- 5.18. Адаптація стратегування регіонального та місцевого розвитку до військово-політичних викликів.

Практичне завдання

Ознайомтесь зі змістом Стратегії розвитку міста Хмельницького до 2025 року (<http://www.khmelnysky.com/pdf/Strat-rozv-Khmel-do2025.pdf>) та проаналізуйте особливості застосування технологій стратегічного планування на місцевому рівні.

Підготуйтеся до дискусії в групі за таким колом питань:

- Чи вдало підібрані моделі економічного зростання і концепції розвитку міст, що сформували науково-практичний фундамент Стратегії?
- Чи дотриманий принцип партисипативності у ході розробки Стратегії?
- Чи є достатньо глибоким проведений стратегічний аналіз?
- Чи вважаєте за потрібне скоригувати пріоритетні напрями розвитку міста?
- Чи застосовувався метод бенчмаркінгу для виконання конкурентного аналізу потенціалу міста?
- Наскільки продуктивно був виконаний SWOT-аналіз? Чи застосовувався PESTEL-аналіз для аналізу зовнішнього середовища?
- Чи застосовувалась технологія форсайту для формування стратегічної платформи міста?
- Наскільки коректно сформульовані стратегічні та операційні цілі для кожної сфери розвитку? Чи є вони досяжними з огляду на виявлений потенціал?
- За допомогою яких методів виконувалось бюджетне, територіальне, соціально-економічне та екологічне планування?
- Чи вважаєте за потрібне переглянути індикативні показники моніторингу?
- Чи можна вважати, що для розробки Стратегії застосовувався інтегрований підхід?
- Які питання стануть актуальними для стратегічного розвитку м. Хмельницького після 2025 року?

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: індикатори сталого розвитку; стратегічна екологічна оцінка; стратегічне планування, стратегія регіонального розвитку; цілі сталого розвитку; PESTEL-аналіз; SWOT-аналіз території.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- особливості застосування стратегічного підходу в публічному управлінні регіональним та місцевим розвитком;
- порядок розробки проєкту стратегічного розвитку регіону;
- методичні основи розробки стратегії розвитку територіальної громади;
- основні етапи розробки та реалізації стратегії.
- особливості застосування прийомів SWOT- і PEST-аналізу в ході розробки стратегії

розвитку міста /регіону;

- приклади застосування бенчмаркінгу під час конкурентного аналізу потенціалу міста /регіону;
- ключові положення регіональної політики України на період до 2027 року та механізм її реалізації;
- головні чинники і сценарії розвитку Хмельницької області на 2021–2027 роки.

Семінарське заняття 2

Тема 6. Ресурсне забезпечення регіонального та місцевого розвитку.

Питання для усного опитування та дискусії

- 6.1. Стратегія ресурсного забезпечення сталого розвитку регіону.
- 6.2. Методологічні підходи щодо визначення ресурсів управління розвитком регіонів.
- 6.3. Ресурсний потенціал і ресурсний актив суб'єкта регіонального управління.
- 6.4. Ресурсна забезпеченість суб'єкта регіонального управління.
- 6.5. Фінансове забезпечення регіонального та місцевого розвитку.
- 6.6. Джерела фінансових ресурсів територіальної громади.
- 6.7. Напрями формування фінансово спроможних територіальних громад.
- 6.8. Бюджетні механізми фінансування розвитку територіальної громади.
- 6.9. Бюджетна політика регіонів України у фокусі реформи фінансової децентралізації.
- 6.10. Інвестиційні механізми фінансування розвитку територіальної громади.
- 6.11. Грантові механізми фінансування проєктів місцевого соціально-економічного розвитку.
- 6.12. Кредитні механізми фінансування місцевого економічного розвитку.
- 6.13. Сучасні інструменти фінансування, орієнтовані на місцеві потреби.
- 6.14. Напрями ефективного використання природно-ресурсного потенціалу регіону (територіальної громади).
- 6.15. Напрями розвитку людського капіталу територіальної громади.
- 6.16. Соціальний капітал територіальної громади: особливості формування і переваги.

Практичне завдання

Завдання 1. Сформуйте оцінку природно-ресурсного потенціалу _____ області (область обирається студентом за власним бажанням). Визначте, які з наявних ресурсів є обмеженими (дефіцитними, невідновними) і за допомогою яких заходів можна досягти їх економічного використання. За результатами аналізу обґрунтуйте перспективи розвитку у регіоні певних галузей промисловості та /або сфери послуг.

Завдання 2. Визначте інструментарій для оцінювання соціального капіталу Хмельницької області та охарактеризуйте рівень його розвитку. Поміркуйте над питанням, як можна примножити соціальний капітал території та ефективно його використовувати в умовах сучасних викликів. Будьте готові до продуктивного обміну ідеями на засадах «мозкового штурму».

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: бюджетні ресурси; грантові ресурси; децентралізація; ендавмент; інвестиції; краудфандинг; людський капітал; міжмуніципальне співробітництво; місцеві бюджети; природно-ресурсний потенціал регіону; ресурсна самодостатність; ресурсний баланс; ресурсний дефіцит; соціальний капітал територіальної громади.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- роль ресурсного забезпечення регіону на різних фазах економічного циклу в умовах глобалізації;
- роль фінансової децентралізації в забезпеченні сталого ендегенного зростання регіонів України;

- наслідки фінансових криз для місцевого економічного розвитку;
- механізми зміцнення фінансової самодостатності територіальних громад в умовах нестабільності;
- особливості управління підприємницькими активами територіальних громад в умовах війни;
- бюджетні детермінанти забезпечення стійкості територіальних громад в умовах повоєнного відновлення;
- фінансова інклюзія як драйвер економічного зростання регіонів;
- значення публічно-приватного партнерства у забезпеченні фінансової підтримки проєктів регіонального /місцевого розвитку;
- природно-ресурсний потенціал регіону: методологія оцінювання і шляхи раціонального використання;
- роль людських ресурсів у забезпеченні сталого розвитку регіону;
- роль соціального капіталу в забезпеченні сталого розвитку регіону.

Тема 7. Смарт-спеціалізація регіонів в Україні і світі.

Питання для усного опитування та дискусії

- 7.1. Загальні перспективи цифрової трансформації регіонів України.
- 7.2. Інструменти Індустрії 5.0 в управлінні громадами.
- 7.3. Зміст та інституційно-організаційні особливості реалізації концепції смарт-спеціалізації регіонів.
- 7.4. Зарубіжний досвід щодо смарт-спеціалізації регіонів.
- 7.5. Державна політика у сфері смарт-спеціалізації регіонів.
- 7.6. Критерії визначення смарт-спеціалізації регіонів України.
- 7.7. Зміст процесу підприємницького відкриття як синергії зусиль підприємницьких структур, наукових та освітніх установ, органів влади і громадянського суспільства.
- 7.8. Пріоритети та ризики реалізації регіональної смарт-орієнтованої економічної політики.
- 7.9. Передумови і бар'єри для реалізації концепції смарт-спеціалізації в умовах сучасних викликів.
- 7.10. Структурно-технологічні зрушення в економіці регіонів у контексті перспектив розвитку смарт-спеціалізації.
- 7.11. Перспективи налагодження партнерства з європейськими регіонами, які мають суміжну спеціалізацію.
- 7.12. Роль смарт-спеціалізації у забезпеченні сталого, інклюзивного зростання регіонів України.

Практичне завдання

Продумайте та обґрунтуйте орієнтири смарт-спеціалізації Хмельницької області. Яким чином у регіоні може спрацювати ефект «підприємницького відкриття»? Чи можна, на Вашу думку, підвищити ефективність смарт-спеціалізації за рахунок проєктів публічно-приватного партнерства?

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: кластерні технології; смарт-спеціалізація регіонів; смарт-технології публічного управління та адміністрування.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- смарт-спеціалізація як сучасна модель інноваційного територіального розвитку;
- дуальний характер смарт-спеціалізації (як інструмента регіональної політики і концепції стратегування);
- «мапінг» інтелектуально-креативного, цифрового та інноваційного потенціалу території як стартова точка смарт-спеціалізації;

- логіка об'єднання промислового, освітнього та інноваційного секторів з урахуванням унікальних переваг регіону;
- напрями модернізації державної регіональної політики України відповідно до базових принципів впровадження моделі смарт-спеціалізації регіонів;
- державна політика у сфері смарт-спеціалізації як частина політики інноваційного розвитку регіонів;
- нормативно-правове підґрунтя реалізації смарт-підходу в процесі розробки стратегій регіонального розвитку;
- основні завдання, очікувані ефекти і труднощі практичної імплементації моделі смарт-спеціалізації регіонів у вітчизняних реаліях.

Тема 8. Перспективи розвитку міжнародного територіального співробітництва України.

Питання для усного опитування та дискусії

- 8.1. Важелі й механізми управління інтеграційними процесами у регіональному економічному просторі.
- 8.2. Поняття, мета і принципи міжнародного територіального співробітництва.
- 8.3. Державна політика у сфері міжнародного територіального співробітництва.
- 8.4. Сфери і види міжнародного територіального співробітництва.
- 8.5. Суб'єкти та учасники міжнародного територіального співробітництва.
- 8.6. Органи міжнародного територіального співробітництва. Координація міжнародного територіального співробітництва України.
- 8.7. Прикордонне співробітництво як передумова розвитку міжнародної економічної конвергенції.
- 8.8. Місце транскордонного співробітництва в сучасній регіональній політиці.
- 8.9. Форми реалізації транскордонного співробітництва в Європейському Союзі.
- 8.10. Стратегічні напрями активізації транскордонного співробітництва міських поселень в умовах євроінтеграції.
- 8.11. Участь України в програмах транскордонного співробітництва.
- 8.12. Транскордонні кластери у системі єврорегіонального співробітництва України.
- 8.13. Бар'єри в системі транскордонного співробітництва Україна – ЄС та ефективні шляхи їх подолання.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань з питань теми заняття.

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: інтеграція; міжнародне територіальне співробітництво; транскордонна конвергенція; транскордонне підприємництво; транскордонне співробітництво; транскордонний кластер; транскордонний регіоналізм; транскордонні зв'язки.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- транскордонне співробітництво як спосіб кращої реалізації внутрішнього потенціалу регіонів;
- логіка переходу від спрощеної прикордонної торгівлі до багатовекторної співпраці, що сприяє всебічному розвитку прикордонних регіонів суміжних країн;
- вплив прикордонного середовища на розвиток транскордонної співпраці на різних рівнях;
- місце і роль процесів децентралізації у становленні інституту транскордонного співробітництва, виходячи з принципу субсидіарності;
- обґрунтування ефективності взаємного впливу єврорегіонального співробітництва та функціонування регіональних економічних систем в Україні;
- перспективи розширення економічної, екологічної, митної, культурної, освітньої та інших сфер співпраці в рамках прикордонних територій;

- перспективи запровадження механізмів підтримки транскордонних індустріальних та технологічних парків у поствоєнний період в Україні.

Тема 9. Регіональний та місцевий розвиток в умовах викликів воєнного стану і в контексті післявоєнного відновлення України.

Питання для усного опитування та дискусії

- 9.1. Концептуальні підходи до побудови моделі післявоєнного розвитку регіонів.
- 9.2. Критерії виділення типів територій, що потребують державної підтримки.
- 9.3. Оцінювання поточного економічного потенціалу регіонів з урахуванням внутрішніх міграцій населення та результатів релокації підприємств.
- 9.4. Повоєнні орієнтири відновлення економічного зростання регіонів України. Напрямок регіонального розвитку у Плані України.
- 9.5. Складові системи промислового відновлення регіонів в умовах воєнного стану в Україні.
- 9.6. Планування, оперативне управління і фінансування відновлення на регіональному та місцевому рівнях.

Практичне завдання

Проаналізуйте, які зміни були внесені до стратегічних документів, що регламентують цілі і засоби реалізації політики регіонального та місцевого розвитку в Україні після повномасштабного вторгнення РФ, та обґрунтуйте їх доцільність. Які інноваційні інструменти, на Вашу думку, можуть забезпечити ефективне відновлення розвитку регіонів після війни? Який зарубіжний досвід для цього можна використати? Будьте готові до дискусії на засадах «мозкового штурму».

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: відновлення регіонів; воєнний стан; особливий період в Україні, План України.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- інтеграція цілей та індикаторів політики регіонального розвитку у План України;
- загальнодержавна програма «Відновлення і модернізація житла та інфраструктури регіонів»;
- концентрація фінансових ресурсів на відновлення територій як першочергове завдання держави;
- здійснення заходів щодо сприяння залученню людського потенціалу внутрішньо переміщених осіб для розвитку регіональної економіки;
- проєктний підхід як основа для реалізації стратегій розвитку та планів відновлення територіальних громад в Україні;
- роль транскордонного співробітництва України з країнами ЄС в умовах війни.

1.4. Самостійна робота студентів

Самостійна робота студента є однією з основних складових оволодіння навчальним матеріалом і виконується в позааудиторний час, передбачений тематичним планом навчальної дисципліни. Під час вивчення навчальної дисципліни студенти повинні навчитися творчо мислити, поглиблювати засвоєні теоретичні знання, формувати практичні навички з обґрунтування управлінських рішень у сфері регіонального та місцевого розвитку.

Тема 1. Теоретичний базис дослідження регіонального і місцевого розвитку.

Охарактеризуйте зміст основних теорій регіонального розвитку; результати подайте у вигляді таблиці (табл. 1).

Таблиця 1

Зміст, прогресивні риси та обмеження основних теорій регіонального розвитку

Назва теорії, період її виникнення та автор(и)	Короткий зміст	Прогресивні риси у поясненні тенденцій регіонального розвитку	Обмеженість у поясненні тенденцій регіонального розвитку

Тема 2. Державна політика регіонального розвитку.

Проаналізуйте проблеми, що виникали на різних етапах еволюції державної політики регіонального розвитку (ДПРР) в Україні і ставали бар'єрами для сталого розвитку регіонів. Результати подайте у вигляді таблиці (табл. 2).

Таблиця 2

Проблеми формування та реалізації ДПРР в Україні на різних стадіях її еволюції

Етап розвитку ДПРР (із зазначенням часового відрізка, назви нормативно-правового акту, що регламентує ДПРР)	Зміст проблеми та її негативний вплив на сталий розвиток регіонів	Спосіб розв'язання (з короткою характеристикою змін у законодавстві та інституційному середовищі)	Власні ідеї щодо подальшого удосконалення ДПРР

Тема 3. Сучасні інструменти управління регіональним та місцевим розвитком.

Охарактеризуйте зарубіжний досвід організації регіонального управління. Результати подайте у вигляді таблиці (табл. 3).

Таблиця 3

Зарубіжний досвід організації регіонального управління

Країна	Особливості організації управління регіональним /місцевим розвитком	Можливості імплементації у вітчизняну практику

Тема 4. Сучасні підходи до планування розвитку територій.

Опрацюйте Методичні рекомендації щодо порядку розроблення, затвердження, реалізації, проведення моніторингу та оцінювання реалізації стратегій розвитку територіальних громад (наказ Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України від 21.12.2022 року № 265), подайте відповідну процедуру у вигляді інтелект-карти (оберіть найзручнішу для Вас програму: <https://web-academy.ua/blog/junior/10-applications-for-mind-maps>) та прокоментуйте, що у зазначеному порядку виглядає оптимально, а які моменти варто переглянути. Зазначте, які положення вказують на достатні можливості для усіх стейкхолдерів бути залученими до процесу розроблення, затвердження, реалізації, проведення моніторингу та оцінювання реалізації стратегій розвитку територіальних громад. Чи достатня увага, на Вашу думку, приділена урахуванню екологічних ризиків при розробці таких стратегій? (відповідаючи на це запитання, оперуйте положеннями Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» від 20 березня 2018 року № 2354-VIII).

Тема 5. Стратегування регіонального та місцевого розвитку.**Моніторинг впливу стратегій розвитку територій на довкілля**

Обґрунтуйте у зручній для Вас формі (таблиця, діаграма, інтелект-карта) заходи, як, на Вашу думку, варто внести до Плану заходів з реалізації Стратегії регіонального розвитку

Хмельницької області на 2025–2027 роки (<https://www.adm-km.gov.ua/?p=151761>). Опирайтесь на базові положення Стратегії регіонального розвитку Хмельницької області на 2021–2027 (відзначте досягнуті цілі і ті, досягнення яких ускладнилось з певних причин), а також враховуйте зміни, які були внесені до Державної стратегії регіонального розвитку на 2021–2027 роки (Постанова Кабінету Міністрів України від 13 серпня 2024 року № 940), а також економічні реформи, передбачені Планом України у розділі «Децентралізація та регіональна політика» (<https://www.ukrainefacility.me.gov.ua/>).

Тема 6. Ресурсне забезпечення регіонального та місцевого розвитку.

Підготуйте презентацію (12–15 слайдів) на тему «Сучасний механізм формування фінансово спроможних територіальних громад». Бажаним є: 1) підкріплення власних ідей статистичними даними, що демонструють динаміку та пропорції різних джерел у фінансуванні місцевого розвитку на прикладі конкретної громади; 2) побудова власної структурно-логічної схеми, що демонструє цілісність означеного механізму; 3) урахування прогресивного зарубіжного досвіду у цій сфері.

Тема 7. Смарт-спеціалізація регіонів в Україні і світі.

Запропонуйте власні ідеї smart-технологізації як доповнення до Стратегії розвитку міста Хмельницького до 2025 року (<http://www.khmelnysky.com/pdf/Strat-rozv-Khmel-do2025.pdf>) та заповніть таблицю 4.

Таблиця 4

Можливості smart-технологій у контексті удосконалення стратегічного управління містом (на прикладі м. Хмельницького)

Сфери розвитку	Стратегічні цілі	Можливості застосування smart-технологій	Прогнозовані результати
А. Місто-підприємець			
В. Комфортне та безпечне місто			
С. Відповідальне місто			

1.5. Індивідуальні завдання

Студенти заочної форми навчання виконують індивідуальне завдання (письмову контрольну роботу) на тему «Аналіз показників і перспектив соціально-економічного розвитку _____ області в умовах сучасних викликів» (область обирається за бажанням студента).

Рекомендовано основну частину викласти відповідно до такого плану:

- Природно-ресурсний потенціал регіону: ступінь забезпеченості різними видами природних ресурсів, кліматичні особливості, ландшафтне розмаїття тощо.
- Загальна характеристика регіонального господарського комплексу, його структура і місце в економіці України.
- Розвиток і розміщення об'єктів різних галузей промисловості: спеціалізація промислового виробництва, основні промислові центри і вузли, місце регіону в загальнонаціональному виробництві промислової продукції.
- Розвиток транспорту в регіоні: структура (за видами транспорту), обсяг вантажо- і пасажироперевезень, основні транспортні магістралі, транспортні вузли регіону.
- Соціальна сфера регіону: розвиток освітнього комплексу, стан сфери охорони здоров'я, соціально-побутового комплексу, соціально-духовної інфраструктури.
- Розвиток сфери послуг.
- Зовнішньоекономічні зв'язки регіону (у т. ч. наявна або перспективна участь у проєктах транскордонного співробітництва).
- Інвестиційна привабливість регіону.
- Стратегічні орієнтири регіонального розвитку: характер змін після повномасштабного вторгнення.

– Проблеми і перспективи забезпечення сталого розвитку регіону (надання рекомендацій, зокрема, на основі застосування прийомів територіального брендингу, із застосуванням інструментарію територіального маркетингу).

1.6. Підсумковий контроль

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі екзамену.

1.6.1. Питання для підсумкового контролю

1. Аналіз основних підходів до тлумачення понять «регіон», «регіональна система».
2. Регіональні відмінності як ознаки виділення соціально-економічних регіонів.
3. Зміст понять «регіональний розвиток», «місцевий розвиток».
4. Об'єкт, предмет, завдання і методи навчальної дисципліни «Регіональний та місцевий розвиток».
5. Порівняльний аналіз традиційних, технологічних і суспільно-історичних концепцій регіонального розвитку.
6. Трактатування просторового розвитку крізь призму розміщення галузей сільського господарства і промисловості (вчення Й. Тюнера, В. Лаунхарда, А. Вебера, В. Крісталлера, А. Льюша).
7. Поняття локальної, просторової і регіональної економіки.
8. Неокласичний напрям у теорії регіонального розвитку: теоретичне підґрунтя ідеї зменшення міжрегіональних асиметрій та досягнення конвергенції між депресивними та розвиненими регіонами.
9. Регіональний розвиток в теоріях кумулятивного зростання.
10. Теорії ендегенного розвитку регіонів: самодостатність, самоорганізація та самоуправління як основні критерії стратегічного бачення розвитку регіонів.
11. Теорії стимулювання регіональної конкурентоспроможності. Парадигма регіональної конкуренції М. Портера.
12. Роль концепцій «економіки знань» і «сталого розвитку» у переосмисленні рушійних сил регіонального та місцевого розвитку.
13. Зміст концепції регіональних інноваційних систем і теорії соціального капіталу території.
14. «Нова економічна географія» П. Кругмана. Ефекти агломерації у регіональному економічному просторі.
15. Глобальна регіоналізація та логіка формування поліцентричної світової системи.
16. Особливості впровадження політики реалізації «місцевих синергізмів».
17. Поняття, мета і принципи державної політики регіонального розвитку.
18. Об'єкти і суб'єкти державної політики регіонального розвитку.
19. Інституційно-організаційне забезпечення формування та реалізації державної регіональної політики.
20. Агенції регіонального і місцевого розвитку як форма інституційної підтримки регіонального /місцевого розвитку.
21. Основні віхи еволюції державної політики регіонального розвитку в Україні.
22. Децентралізація влади та бюджетна децентралізація як чинники реформування державної регіональної політики.
23. Нова регіональна політика України: інструментарій та напрями реагування в умовах сучасних викликів.
24. Галузевий і територіальний підходи у формуванні політики регіонального розвитку. Інтегрований підхід до політики регіонального розвитку.
25. Механізми і джерела фінансування державної регіональної політики.
26. Еволюція регіональної політики ЄС. Політика згуртування ЄС як основа регіонального розвитку країн-членів.
27. Територіально спрямоване втручання як основа інтегрованого підходу до регіонального та місцевого розвитку.

28. Напрями державної регіональної політики щодо активізації сталого розвитку регіонів. Формування системи критеріїв та індикаторів сталого розвитку регіонів.
29. Процес регіонального розвитку як об'єкт регіонального управління: основні закони, принципи, чинники.
30. Цілі та завдання регіонального управління.
31. Принципи регіонального управління.
32. Функції регіонального управління.
33. Показники ефективності регіонального управління.
34. Напрями забезпечення конвергентного економічного розвитку регіонів України.
35. Маркетингові інструменти управління територіальною громадою.
36. Алгоритм цільового і стратегічного територіального маркетингу.
37. Територіальний брендинг як інструмент активізації соціально-економічного розвитку.
38. Напрями управління інвестиційною привабливістю регіону.
39. Напрями управління регіональною інфраструктурою.
40. Механізми інноваційного розвитку регіонів. Стимули щодо формування регіональних (міжрегіональних) інноваційних систем.
41. Проблемно-орієнтований підхід до управління розвитком територіальних громад України в умовах нестабільності.
42. Порівняння планувальних характеристик місцевого розвитку в умовах індустріальної економіки і економіки знань.
43. Фундаментальні цілі сталого просторового планування.
44. Основні принципи довгострокового територіально-просторового планування.
45. Інноваційні підходи залучення громади до процесів планування місцевого розвитку.
46. Форсайт як спосіб планування розвитку із залученням представників громади.
47. Профіль територіальної громади: структура і спосіб наповнення.
48. Особливості виконання SWOT-аналізу території.
49. Можливості PEST-аналізу щодо оцінювання впливу зовнішнього середовища на розвиток громади.
50. Стратегічне планування як передумова досягнення стійких конкурентних переваг розвитку територій.
51. Стратегічні цілі забезпечення сталого розвитку регіонів.
52. Організаційно-правові засади стратегічного планування у сфері розвитку регіонів України.
53. Основні етапи розробки стратегічного плану розвитку території.
54. Класифікація стратегій регіонального та місцевого розвитку.
55. Організаційні та інституційні механізми ефективної реалізації стратегій регіонального та місцевого розвитку.
56. Сценарний підхід у визначенні перспектив соціально-економічного розвитку регіонів.
57. Моніторинг та оцінка у стратегічному плануванні регіонального та місцевого розвитку.
58. Особливості виконання процедури стратегічної екологічної оцінки (CEO) щодо комплексних планів просторового розвитку.
59. Методологічні підходи щодо визначення ресурсів управління розвитком регіонів.
60. Поняття й особливості оцінювання природно-ресурсного потенціалу регіону.
61. Фінансове забезпечення регіонального та місцевого розвитку.
62. Механізми фінансування розвитку територіальної громади.
63. Стратегічне управління ресурсним забезпеченням місцевих бюджетів в умовах децентралізації влади.
64. Капітал громади як передумова формування її конкурентних переваг.
65. Інтелектуалізація і цифровізація регіонального розвитку у фокусі нових перспектив смарт-спеціалізації.
66. Роль цифрових інновацій у забезпеченні сталого розвитку регіону.

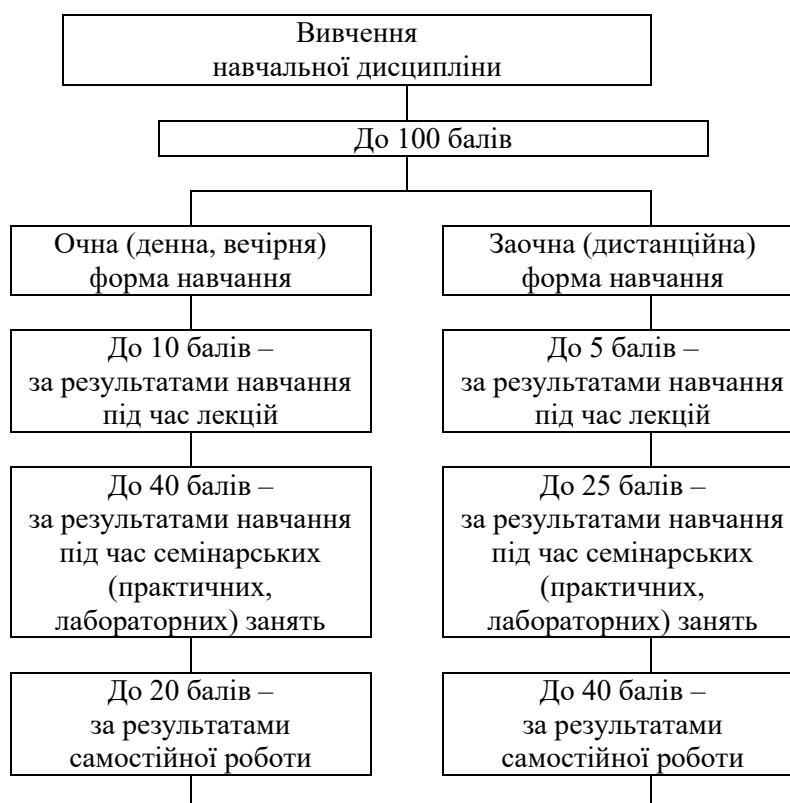
67. Зміст та інституційно-організаційні особливості реалізації концепції смарт-спеціалізації регіонів.
68. Особливості вибору пріоритетів смарт-спеціалізації регіонів України.
69. Поняття, мета і принципи міжнародного територіального співробітництва.
70. Державна політика у сфері міжнародного територіального співробітництва.
71. Суб'єкти та учасники міжнародного територіального співробітництва. Органи міжнародного територіального співробітництва.
72. Державна підтримка розвитку міжнародного територіального співробітництва. Координація міжнародного територіального співробітництва України.
73. Сфери та види міжнародного територіального співробітництва.
74. Історія і сучасні тенденції розвитку міжнародного територіального співробітництва в Україні та інших європейських країнах.
75. Нові форми і напрями активізації транскордонного співробітництва.
76. Позиціонування українських регіонів у загальноєвропейському просторі.
77. Форми транскордонного співробітництва України з країнами ЄС в умовах російсько-української війни.
78. Основні напрями адаптації програм та стратегій регіонального, місцевого розвитку до умов економічних та гуманітарних наслідків бойових дій.
79. Напрямок регіонального розвитку у Плані України.
80. Орієнтири для планування післявоєнного відновлення на регіональному і місцевому рівнях.

1.6.2. Приклад екзаменаційного білета

1. Аналіз основних підходів до тлумачення понять «регіон», «регіональна система».
2. Еволюція регіональної політики ЄС. Політика згуртування ЄС як основа регіонального розвитку країн-членів.
3. Класифікація стратегій регіонального та місцевого розвитку.

2. Схема нарахування балів

2.1. Нархування балів студентам з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до схеми на рисунку 2.1.

До 30 балів – за результатами складання семестрового контролю

Рис. 2.1. Схема нарахування балів студентам за результатами навчання

2.2. Обсяг балів, здобутих студентом під час лекцій з навчальної дисципліни, обчислюється у пропорційному співвідношенні кількості відвіданих лекцій і кількості лекцій, передбачених навчальним планом, і визначається згідно з додатками 1 і 2 до Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова.

З цієї навчальної дисципліни передбачено проведення 3 лекційних занять за заочною формою навчання.

Отже, студент може набрати під час лекцій таку кількість балів:

№ з/п	Форма навчання	Кількість лекцій за планом	Кількість відвіданих лекцій		
			1	2	3
1.	Заочна	3	1,67	1,66	1,67

2.3. Обсяг балів, здобутих студентом під час семінарських занять, обчислюється за сумою балів, здобутих під час кожного із занять, передбачених навчальним планом, і визначається згідно з додатком 3 до Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова.

З цієї навчальної дисципліни передбачено проведення 2 семінарських занять за заочною формою навчання.

2.4. Перерозподіл кількості балів в межах максимально можливої кількості балів за самостійну роботу студентів наведено в таблиці:

№ з/п	9 тем	Номер теми									Усього балів
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	
1.	Максимальна кількість балів за самостійну роботу	2,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	-	-	20
2.	Максимальна кількість балів за виконання індивідуального завдання	20									20
	Усього балів										40

3. Рекомендовані джерела

3.1. Основні джерела

1. Адміністративне управління територіальними громадами: навчальний посібник / В.М. Бабаєв та кол. авт.; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О.М. Бекетова. Харків: ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, 2022. 292 с. URL: <https://surl.li/ihmzfp>.

2. Адміністративно-територіальний устрій України: методологічні основи та практика реформування: монографія / ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього НАН України»; наук. ред. В.С. Кравців. Львів, 2016. 264 с. URL: <https://ird.gov.ua/irdp/p201605011.pdf>.

3. Берданова О., Вакуленко В. Стратегічне планування місцевого розвитку: практичний посібник / Швейцарсько-український проект «Підтримка децентралізації в Україні – DESPRO. Київ: ТОВ «Софія-А», 2012. 88 с. URL: http://despro.org.ua/media/articles/04_book_berdanova_vakulenko_ctrateg_chne_planuvann.pdf.
4. Васильченко Г., Парасюк І., Єременко Н. Планування розвитку територіальних громад: навчальний посібник для посадових осіб місцевого самоврядування. Асоціація міст України. Київ: ТОВ «ПІДПРИЄМСТВО «ВІ ЕН ЕЙ», 2015. 256 с. URL: <https://www.auc.org.ua/sites/default/files/library/1plangrweb.pdf>.
5. Виклики та пріоритети управління активами територіальних громад в умовах війни: наук.-аналіт. доп. / наук. ред. І.З. Сторонянська; ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього НАН України». Львів, 2022. 79 с. URL: <https://ird.gov.ua/irdp/p20220034.pdf>.
6. Децентралізація в Україні та її вплив на соціально-економічний розвиток територій: методичні підходи та результати оцінювання: наукова доповідь / ред. І.З. Сторонянська. Львів: ІРД НАНУ, 2018. 144 с. URL: <https://ird.gov.ua/irdp/p20180705.pdf>.
7. Деякі питання розроблення Державної стратегії регіонального розвитку України і плану заходів з її реалізації та проведення моніторингу реалізації зазначених Стратегії і плану заходів: Постанова Кабінету Міністрів України від 4 серпня 2023 року № 817 // База даних «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/817-2023-%D0%BF#Text>.
8. Деякі питання проведення моніторингу та оцінювання державної регіональної політики: Постанова Кабінету Міністрів України від 15 березня 2024 року № 305 // База даних «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/305-2024-%D0%BF#n124>.
9. Деякі питання розроблення регіональних стратегій розвитку і планів заходів з їх реалізації та проведення моніторингу реалізації зазначених стратегій і планів заходів: Постанова Кабінету Міністрів України від 4 серпня 2023 року № 816 // База даних «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/816-2023-%D0%BF#Text>.
10. Економіка регіонів України в умовах війни: ризики та напрямки забезпечення стійкості: науково-аналітичне видання / наук. ред. І.З. Сторонянська; ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього НАН України». Львів, 2022. 70 с. URL: <https://ird.gov.ua/irdp/p20220033.pdf>.
11. Зверяков М.І., Кухарська Н.О., Клевцевич Н.А., Шараг О.С. Стратегування регіонального розвитку: теорія, методологія, концепція: монографія / Одеський національний економічний університет МОН України. Одеса: Атлант VOI COIY, 2019. 241 с.
12. Інструменти регіонального розвитку в Україні: навчальний посібник / О.В. Берданова та ін.; за ред. В.М. Вакуленка, О.В. Берданової. Київ: НАДУ, 2013. 286 с. URL: https://goodpro.zp.ua/sites/default/files/doc/instrumenty_reg_rozvitku_web.pdf.
13. Інструменти розвитку об'єднаних територіальних громад в умовах децентралізації влади: науково-прикладне видання / за заг. ред. В.М. Олуйка. Київ: Ваіте, 2017. 432 с. URL: <https://decentralization.ua/uploads/library/file/51/Kniiga.pdf>.
14. Європейські стратегії для місцевих громад України та Молдови: досвід країн Вишеградської четвірки: методичний посібник / Р. Шарлея, А.В. Кавунець, О.М. Безпалько, М. Москалу, А.І. Ланова. Київ, 2018. 76 с. URL: <https://surl.li/xwpmwz>.
15. Мезенцев К.В., Підгрушний Г.П., Мезенцева Н.І. Регіональний розвиток в Україні: суспільно-просторова нерівність і поляризація: монографія. Київ: ДП «Прінт Сервіс», 2014. 132 с. URL: https://www.geokyiv.org/pdf/Reg_development_in_Ukraine.pdf.
16. Механізми реалізації регіональної політики: оцінка ефективності та напрями удосконалення: монографія / наук. ред. С.Л. Шульц; ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього НАН України». Львів, 2018. 205 с. URL: <https://ird.gov.ua/irdp/p20180102.pdf>.
17. Моніторинг та оцінювання стратегій і програм регіонального розвитку в Україні / М. Лендзел, Б. Винницький, Ю. Ратейчак. Київ: В-во «К.І.С.», 2007. 120 с. URL: https://regionet.org.ua/files/Strategy_monitoring_CIDA_2007_ua.pdf.
18. Планування розвитку територіальної громади: навчально-методичний посібник для вивчення дисципліни здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної та заочної форм навчання, спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» / Держ.

біотехн. ун-т ; авт.-уклад.: О.О. Гуторова, Г.П. Пасемко, О.М. Таран. Харків, 2024. 306 с. URL: https://repo.btu.kharkov.ua/bitstream/123456789/57905/1/NMP_Terytorial_ni%20_hromady_24.pdf.

19. Посібник з моніторингу та оцінювання програм регіонального розвитку / М. Лендшел, Б. Винницький, Ю. Ратейчак, І. Санжаровський; за ред. І. Санжаровського, Ю. Полянського. Київ: К.І.С., 2007. 80 с. URL:

https://www.ipas.org.ua/images/doc/Library/Books/handbook_on_monitoring_and_evaluation_2007_ukr.pdf

20. Про внесення змін до Державної стратегії регіонального розвитку на 2021–2027 роки: Постанова Кабінету Міністрів України від 13 серпня 2024 року № 940 // База даних «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/940-2024-%D0%BF#Text>.

21. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо засад державної регіональної політики та політики відновлення регіонів і територій: Закон України від 9 липня 2022 року № 2389-IX // База даних «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2389-20#Text>.

22. Про засади державної регіональної політики: Закон України від 5 лютого 2015 року № 156-VIII // База даних «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/156-19#Text>.

23. Про затвердження Державної програми розвитку транскордонного співробітництва на 2021–2027 роки: Постанова Кабінету Міністрів України від 14 квітня 2021 року № 408 // База даних «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/408-2021-%D0%BF#Text>.

24. Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021–2027 роки: Постанова Кабінету Міністрів України від 5 серпня 2020 р. № 695 // База даних «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-%D0%BF#Text>.

25. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо порядку розроблення, затвердження, реалізації, проведення моніторингу та оцінювання реалізації стратегій розвитку територіальних громад: наказ Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України від 21.12.2022 року № 265 // База даних «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0265914-22#Text>.

26. Про затвердження порядків з питань відновлення та розвитку регіонів і територіальних громад: Постанова Кабінету Міністрів України від 18 липня 2023 року № 731 // База даних «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/731-2023-%D0%BF#Text>.

27. Про затвердження Порядку формування Концепції інтегрованого розвитку території територіальної громади: Наказ Міністерства розвитку громад та територій України від 22.09.2022 року № 172 // База даних «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1421-22#Text>.

28. Про Конгрес місцевих та регіональних влад при Президентові України: Указ Президента України від 25 лютого 2021 року № 73/2021 // База даних «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/73/2021#Text>.

29. Про міжнародне територіальне співробітництво України: Закон України від 24 квітня 2024 року № 3668-IX // База даних «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3668-20#Text>.

30. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21 травня 1997 р. № 280/97-ВР // База даних «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text>.

31. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 9 квітня 1999 р. № 586-XIV // База даних «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14#Text>.

32. Про невідкладні заходи щодо забезпечення економічного зростання, стимулювання розвитку регіонів та запобігання корупції: Указ Президента України від 20 вересня 2019 року № 713/2019 // База даних «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/713/2019#Text>.

33. Про Раду соціального розвитку регіонів: Указ Президента України від 30 вересня 2020 року № 415/2020 // База даних «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/415/2020#Text>.

34. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 15 квітня 2021 року «Про заходи державної регіональної політики на підтримку децентралізації влади»: Указ Президента України від 29 квітня 2021 року № 180/2021 // База даних «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/180/2021#n5>.
35. Про стратегічну екологічну оцінку: Закон України від 20 березня 2018 року № 2354-VIII // База даних «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2354-19#Text>.
36. Про схвалення Плану України: розпорядження Кабінету Міністрів України від 18 березня 2024 року № 244-р // База даних «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/244-2024-%D1%80#Text>.
37. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року: Указ Президента України від 30 вересня 2030 року № 722/2019 // База даних «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text>.
38. Регіональне управління: навчальний посібник / М.М. Іжа, Л.Л. Приходченко, С.Є. Саханенко та ін.; за заг. ред. Л.Л. Приходченко. Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2020. 652 с. URL: http://www.oridu.odessa.ua/9/buk/obl_ru_navpos.pdf.
39. Регіональний розвиток та просторове планування територій: досвід України та інших держав-членів Ради Європи (збірник нормативно-правових актів і науково-аналітичних матеріалів з питань регіонального розвитку та просторового планування) / В.С. Куйбіда, В.А. Негода, В.В. Толкованов. Київ: Видавництво «Крамар», 2009, 170 с. URL: <https://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi36/0030483.pdf>.
40. Ресурсне забезпечення об'єднаної територіальної громади та її маркетинг: навчальний посібник / Г.А. Борщ, В.М. Вакуленко, Н.М. Гринчук, Ю.Ф. Дехтяренко, О.С. Ігнатенко, В.С. Куйбіда, А.Ф. Ткачук, В.В. Юзефович. Київ, 2017. 107 с. URL: <https://hromady.org/wp-content/uploads/2019/05/Ресурсне-забезпечення-ОТГ.pdf>.
41. Розвиток професійно-технічної освіти регіону на засадах публічно-приватного партнерства / наук. ред. І.З. Сторонянська, Т.Г. Васильців. Львів: ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього НАН України», 2022. 75 с. URL: <http://ird.gov.ua/irdp/p20220031.pdf>.
42. Романюк С.А. Розвиток регіонів у відкритій економіці: теорія, політика, практика: монографія. Київ: Нац. акад. держ. управл. при Президентові України, 2013. 408 с.
43. Сментина Н.В., Фіалковська А.А. Стратегічне планування місцевого розвитку: навчальний посібник. Київ: ФОП Гуляєва В.М., 2019. 244 с. URL: <https://surl.li/rjwchy>.
44. Стале ендегенне зростання регіонів України в умовах децентралізації: монографія / ред. І.З. Сторонянська. Львів: ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього НАН України», 2019. 501 с. URL: <http://ird.gov.ua/irdp/p20190009.pdf>.
45. Сторонянська І., Прокопюк А. Структурні дисбаланси розвитку економіки регіонів: порівняльний аналіз України та Польщі: монографія. Львів-Білосток, 2018. 328 с.
46. Стратегічне оцінювання функціональних типів територій: потенціал та ризики розвитку: наук.-аналіт. доп. / наук. ред. І.З. Сторонянська. Львів: ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього НАН України», 2021. 137 с.
47. Теорія та практика регіонального розвитку: колективна монографія / за заг. ред. К.Ф. Ковальчука, Л.М. Савчук. Дніпро: Герда, 2016. 584 с. URL: <https://salo.li/2666A31>.
48. Територіальна громада: управління розвитком: кол. моногр. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Харк. регіон. ін-т держ. упр.; С.І. Чернов, Ю.О. Куц, О.В. Безутлий та ін.; за заг. ред. Ю.О. Куца. Харків: Константа, 2013. 540 с. URL: <http://dspace.hnpu.edu.ua/handle/123456789/858>.
49. Територіальний розвиток і регіональна політика. Стимулювання розвитку регіонів на засадах смарт-спеціалізації: бар'єри та механізми імплементації: наукова доповідь / наук. ред. д. е. н., проф. І.З. Сторонянська. Львів: ІРД НАНУ. 2021. 155 с. URL: <https://ird.gov.ua/irdp/p20210034.pdf>.
50. Територіальні громади в умовах децентралізації: ризики та механізми розвитку: монографія / за ред. В.С. Кравціва, І.З. Сторонянської. Львів: ДУ «Інститут регіональних

досліджень імені М.І. Долішнього НАН України, 2020. 531 с. URL: <https://ird.gov.ua/irdp/p20200001.pdf>.

51. Ткачук А., Кашевський В., Мавко П. Стратегічне планування у громаді (навчальний модуль). Київ: ІКЦ «Легальний статус», 2016. 96 с. URL: <https://www.csi.org.ua/wp-content/uploads/2016/10/Strategichne-planuvannya.pdf>.

52. Транскордонне співробітництво як інструмент місцевого та регіонального розвитку: аналітична доповідь / В.В. Химинець, А.А. Головка, О.І. Мірус. Київ: НІСД, 2021. 47 с. URL: https://niss.gov.ua/sites/default/files/2021-09/analytrep_13_2021.pdf.

53. Управління розвитком об'єднаних територіальних громад на засадах громадської участі: навчальний посібник / О.В. Берданова, В.М. Вакуленко, Н.М. Гринчук, В.С. Колтун, В.С. Куйбіда, А.Ф. Ткачук. Київ, 2017. 129 с. URL: <https://hromady.org/wp-content/uploads/2018/04/Управління-розвитком-ОТГ.pdf>.

54. Управління стратегічним розвитком об'єднаних територіальних громад: інноваційні підходи та інструменти: монографія / С.М. Серьогін, Ю.П. Шаров, Є.І. Бородин, Н.Т. Гончарук та ін.; за заг. та наук. ред. С.М. Серьогіна, Ю.П. Шарова. Дніпро: ДРІДУ НАДУ, 2016. 276 с. URL: https://palsg.nmu.org.ua/ua/Sci/Monograph/Strategic_development_2016.pdf.

55. Функціональні типи територій як об'єкт державної регіональної політики: методологія ідентифікації та інструментарій стимулювання розвитку: монографія; наук. ред. І.З. Сторонянська / ДУ «Інститут регіональних досліджень ім. М.І. Долішнього НАН України». Львів, 2022. 494 с. URL: <http://ird.gov.ua/irdp/p20220007.pdf>.

3.2. Допоміжні джерела

1. Акіліна О.В., Панченко А.Г. Актуалітети регіональної політики в Україні. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2021. № 8. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=2152>.

2. Акіліна О.В., Панченко А.Г. Формування регіональної політики в Україні. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2021. № 7. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=2120>.

3. Акіліна О.В., Яковенко І.В., Гузун О.В. Концептуальні підходи до побудови моделі післявоєнного розвитку регіонів. *Ефективна економіка*. 2022. № 11. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2022_11_53.

4. Андрусяк Н.О. Еколого-економічна політика регіону в контексті конкурентоспроможності. *Науковий погляд: економіка та управління*. 2018. № 3. С. 71–76. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vamsue_2018_3_12.

5. Андрусяк Н.О. Інноваційно-інвестиційні інструменти стимулювання економічного розвитку регіонів. *Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Серія «Економічні науки»*. 2019. Вип. 1. С. 4–10. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VchuE_2019_1_3.

6. Андрусяк Н.О. Конкурентоспроможність регіону в умовах глобалізації. *Держава та регіони. Серія «Економіка та підприємництво»*. 2018. № 4. С. 151–158. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/drep_2018_4_22.

7. Андрусяк Н.О. Методологічні підходи до оцінки еколого-економічної конкурентоспроможності регіонів. *Збірник наукових праць Черкаського державного технологічного університету. Серія «Економічні науки»*. 2018. Вип. 51. С. 32–40. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Znpchdtu_2018_51_6.

8. Андрусяк Н.О., Осіпова А.А. Алгоритми дослідження еколого-економічної конкурентоспроможності регіонів. *Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва*. 2024. Вип. 104 (2). С. 46–52. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/zhpumus_2024_104\(2\)_7](http://nbuv.gov.ua/UJRN/zhpumus_2024_104(2)_7).

9. Андрусяк Н.О. Пріоритети забезпечення еколого-економічної конкурентоспроможності регіонів. *Modern economics*. 2019. № 16. С. 6–10. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/modecon_2019_16_3.

10. Андрусак Н.О. Світовий досвід управління еколого-економічною конкурентоспроможністю регіонів. *Бізнес-навігатор*. 2018. Вип. 6. С. 145–150. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bnav_2018_6_33.
11. Андрусак Н.О. Сутність та складові еколого-економічної конкурентоспроможності регіону. *Економіка. Фінанси. Право*. 2018. № 10. С. 13–16. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecfipr_2018_10_5.
12. Антонова Л.В., Івашова Л.М., Антонов А.В. Проблеми децентралізації та розвитку територіальних громад в Україні: соціальні аспекти. *Інвестиції: практика та досвід*. 2023. № 17. С. 87–95. URL: <https://nauka.com.ua/index.php/investplan/article/view/2046/2070>.
13. Бабенко К.Є., Дячек О.Ю. Методичний підхід щодо визначення впливу факторів на підвищення конкурентоспроможності території. *Проблеми економіки*. 2020. № 2. С. 175–181. URL: https://www.problecon.com/export_pdf/problems-of-economy-2020-2_0-pages-175_181.pdf.
14. Бабенко К.Є. Семантична модель системи стратегічного управління економічним розвитком територій. *Бізнес Інформ*. 2020. № 6. С. 334–340. URL: https://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2020-6_0-pages-334_340.pdf.
15. Бабенко К.Є. Теоретичні засади когнітивного моделювання економічного розвитку територій. *Ефективна економіка*. 2020. № 5. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=7905>.
16. Бабенко К.Є. Swot-аналіз території як передумова формування стратегічного бачення її економічного розвитку. *Економіка та держава*. 2020. № 6. С. 126–130. URL: http://www.economy.in.ua/pdf/6_2020/23.pdf.
17. Бабець І.Г. Зовнішньоторговельна безпека регіонів України: внутрішні та зовнішні загрози в умовах воєнного стану. *Регіональна економіка*. 2022. № 2. С. 101–110. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/regek_2022_2_13.
18. Бабець І.Г. Напрями зниження загроз зовнішньоторговельній безпеці регіонів України. *Регіональна економіка*. 2023. № 2. С. 50–59. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/regek_2023_2_7.
19. Бабець І.Г. Теоретико-методологічні засади дослідження впливу зовнішньоекономічних чинників на економічну безпеку регіонів України. *Проблеми економіки*. 2021. № 4. С. 85–91. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pekon_2021_4_11.
20. Бабець І.Г. Удосконалення управління сталим розвитком регіонів України на основі європейського досвіду формування агломерацій. *Регіональна економіка*. 2024. № 4. С. 120–129. URL: http://re.gov.ua/re202404/re202404_120_BabetsIH.pdf.
21. Бакушевич І., Гошинська Д., Мартиняк І. Прикладні аспекти євроінтеграційного розвитку регіонів України. *Соціально-економічні проблеми і держава*. 2019. Вип. 2 (21). С. 235–245. URL: <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2019/19bivrtu.pdf>.
22. Баланюк І., Іваночко Б. Інвестиційне забезпечення соціально-економічного розвитку територіальних громад. *Аграрна економіка*. 2023. Том 16. № 1–2. С. 91–98. URL: http://agrarianeconomy.lnau.edu.ua/images/docs/ae_2023_16_1-2/AE-16_1-2_10.pdf.
23. Барановський М.О. Smart-спеціалізація як інструмент активізації розвитку регіонів України. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2020. Вип. 13. С. 7–15. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ksuhsgs_2020_13_3.
24. Безверхнюк Т., Сенча І., Пеклун К. Застосування інструментів портфельного управління в розвитку територій. *Соціально-економічні проблеми і держава*. 2019. Вип. 2. С. 49–61. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Sepid_2019_2_7.
25. Бліщук К. Управління розвитком території: економічні аспекти. *Ефективність державного управління*. 2018. Вип. 1 (54). Ч. 2. С. 217–224. URL: http://www.lvivacademy.com/vidavnitstvo_1/edu_54/fail/27.pdf.
26. Бліщук К.М. Інноваційні інструменти місцевого економічного розвитку. *Ефективність державного управління*. 2019. Вип. 2 (59). Ч. 2. С. 177–188. URL: <https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewByFileId/955961>.
27. Бобровська О. Формування та відтворення потенціалу сталого розвитку територій регіону. *Державне управління та місцеве самоврядування*. 2017. Вип. 1. С. 54–61. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/dums_2017_1_10.

28. Богуславська С.І. Концептуальний базис менеджменту сталого розвитку регіону. *Вісник Університету банківської справи*. 2018. № 1. С. 44–51. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VUbsNbU_2018_1_9.
29. Богуславська С.І. Принципи формування маркетингових стратегій регіонального розвитку. *Фінансовий простір*. 2018. № 1. С. 8–15. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Fin_pr_2018_1_3.
30. Богуславська С.І. Роль ресурсного забезпечення регіону на різних фазах економічного циклу в умовах глобалізації. *Вісник Приазовського державного технічного університету. Серія «Економічні науки»*. 2018. Вип. 36. С. 105–110. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VPDTU_ek_2018_36_17.
31. Богуславська С.І., Овсяк Н.В. Стратегія ресурсного забезпечення сталого розвитку регіону. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія «Економіка і управління»*. 2019. Т. 30 (69). № 5 (1). С. 154–158. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/UZTNU_econ_2019_30\(69\)_5\(1\)_29](http://nbuv.gov.ua/UJRN/UZTNU_econ_2019_30(69)_5(1)_29).
32. Богуславська С.І., Стуглик Д. Механізм формування промислової політики регіону. *Бізнес-навігатор*. 2019. Вип. 6.1-2. С. 37–40. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bnav_2019_6.
33. Богуславська С.І., Стуглик Д. Роль ресурсного забезпечення в прогнозуванні соціально-економічного розвитку регіону. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія «Економіка і управління»*. 2020. Т. 31 (70). № 1. С. 155–159. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/UZTNU_econ_2020_31\(70\)_1_28](http://nbuv.gov.ua/UJRN/UZTNU_econ_2020_31(70)_1_28).
34. Боднарук І.Л. Аналіз підходів до побудови рейтингів розвитку регіонів. *Моделювання регіональної економіки*. 2013. № 2. С. 342–347. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Modre_2013_2_34.
35. Боднарук І.Л. Організація системи рейтингового управління соціально-економічним розвитком регіону. *Економічні науки. Серія «Облік і фінанси»*. 2014. Вип. 11 (3). С. 5–17. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/esnof_2014_11\(3\)_3](http://nbuv.gov.ua/UJRN/esnof_2014_11(3)_3).
36. Божкова В.В., Есманов О.М. Удосконалення класифікації стратегій регіонального розвитку. *Вісник Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля*. 2023. № 2 (278). С. 5–12. URL: <https://journals.snu.edu.ua/index.php/VisnikSNU/article/view/671/640>.
37. Борисенко Ю.В. Мережа агенцій місцевого розвитку: моделі формування та функціонування. *Публічне адміністрування: теорія та практика*. 2017. Вип. 2. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Patp_2017_2_16.
38. Боярчук А.І. Глобальна регіоналізація як мегатренд фрагментації світового господарства. *Причорноморські економічні студії*. 2018. Вип. 27. Ч. 1. С. 11–14. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/bses_2018_27\(1\)_4](http://nbuv.gov.ua/UJRN/bses_2018_27(1)_4).
39. Брич В.Я., Пуцентейло П.Р., Костецький Я.І., Гунько С.І. Смарт-спеціалізація як драйвер системи інноваційного регіонального розвитку. *Інноваційна економіка*. 2022. № 1 (90). С. 141–151. URL: <http://inneco.org/index.php/inneco.ua/article/view/902/981>.
40. Бузун О. Концепт інтегрованого розвитку самоврядних територій. *Державне управління та місцеве самоврядування*. 2018. Вип. 4. С. 159–165. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/dums_2018_4_25.
41. Бутенко Т.О. Методичний підхід до аналізу економічної диференціації регіонів. *Актуальні проблеми економіки*. 2020. № 2 (224). С. 45–56. URL: https://eco-science.net/wp-content/uploads/2020/03/2.20._topic_Bytenko-T.O.pdf.
42. Бутко М.П., Петровська А.С. Методичні підходи до екологізації просторового розвитку в умовах децентралізації владних повноважень. *Регіональна економіка*. 2018. № 4 (90). С. 74–84. URL: http://re.gov.ua/doi/re2018.04.074_u.php.
43. Бутко М.П., Ревко А.М. Соціальна інфраструктура як каталізатор модернізації соціогуманітарного простору регіонів України. *Регіональна економіка*. 2017. № 4. С. 28–36. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/regek_2017_4_6.
44. Бутко М.П., Тульчинський Р.В. Обґрунтування сутності використання методологічних підходів до становлення нового регіоналізму. *Економіка та держава*. 2018. № 7. С. 9–12. URL: http://www.economy.in.ua/pdf/7_2018/4.pdf.

45. Бутко М.П., Харченко Ю.П. Методологічне стратегізування регіонального розвитку в умовах модернізації інституціонального базису української держави. *Регіональна економіка*. 2020. № 4 (98). С. 13–23. URL: https://re.gov.ua/re202004/re202004_013_ButkoMP,KharchenkoYuP.pdf.
46. Бутко М.П., Хомик О.Д. Методологічні засади формування сучасної парадигми політики регіонального розвитку. *Регіональна економіка*. 2014. № 2. С. 7–16. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/regek_2014_2_3.
47. Бухаріна Л.М. Процес управління і самоорганізації регіональних соціально-економічних систем. *Економічний нобелівський вісник*. 2014. № 1. С. 59–65. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bmef_2014_1_11.
48. Варналій З.С., Шевченко О.В. Методологічний підхід до розроблення концептуальних засад щодо стратегічного регулювання диспропорцій розвитку регіонів. *Регіональна економіка*. 2021. № 3 (101). С. 5–14. URL: https://re.gov.ua/re202103/re202103_005_VarnaliyZS,ShevchenkoOV.pdf.
49. Васильєва О.І., Васильєва Н.В. Концептуальні засади сталого розвитку територіальних громад. *Інвестиції: практика та досвід*. 2018. № 8. С. 74–78. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/8_2018/17.pdf.
50. Власюк О.С. Соціально-економічний розвиток регіонів України в умовах децентралізації влади: виклики, загрози, нові механізми. *Регіональна економіка*. 2016. № 3. С. 5–9. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/regek_2016_3_3.
51. Возняк Г.В. Бюджетне забезпечення як чинник стійкого розвитку регіону: проблемно-орієнтовний аналіз. *Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України*. 2016. Вип. 1. С. 45–50. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/sepsru_2016_1_13.
52. Возняк Г.В. Вплив бюджетної децентралізації на економічне зростання регіонів України: статистичне оцінювання. *Проблеми економіки*. 2017. № 2. С. 154–160. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pekon_2017_2_22.
53. Возняк Г.В., Жеребило І.В. Особливості прояву фінансової децентралізації на регіональному рівні: компаративний аналіз вітчизняної та світової практики. *Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України*. 2018. Вип. 1. С. 126–132. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/sepsru_2018_1_24.
54. Возняк Г.В., Жеребило І.В. Формування фінансово спроможних територіальних громад: ризики децентралізації. *Фінанси України*. 2020. № 1. С. 73–82. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Fu_2020_1_8.
55. Возняк Г.В., Коваль В.М. Видатки місцевих бюджетів через призму війни в Україні. *Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України*. 2022. Вип. 2. С. 9–14. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/sepsru_2022_2_4.
56. Возняк Г.В., Коваль В.М. Криза як форма прояву фінансової нестабільності: сутність та наслідки для місцевого економічного розвитку. *Економічний часопис Волинського національного університету імені Лесі Українки*. 2022. № 4. С. 71–78. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/echcenu_2022_4_10.
57. Возняк Г.В., Коваль В.М. Механізми зміцнення фінансової самодостатності територіальних громад в умовах нестабільності: практичні аспекти. *Економічний часопис Волинського національного університету імені Лесі Українки*. 2023. № 1. С. 61–69. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/echcenu_2023_1_9.
58. Возняк Г.В. Оцінювання бюджетного забезпечення розвитку регіонів України на основі таксонометричного методу. *Регіональна економіка*. 2017. № 1. С. 46–52. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/regek_2017_1_8.
59. Возняк Г.В., Патицька Х.О. Бюджетні детермінанти забезпечення стійкості територіальних громад: воєнна адаптація та орієнтири повоєнного відновлення. *Фінанси України*. 2023. № 8. С. 81–96. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Fu_2023_8_6.
60. Возняк Г.В., Пелехатий А.О. Бюджетна політика регіонів України у фокусі реформи фінансової децентралізації: концептуалізація та напрями вдосконалення. *Бізнес Інформ*. 2019. № 1. С. 170–177. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2019_1_25.

61. Возняк Г.В., Пелехатий А.О., Коваль В.М. Достатність бюджетного забезпечення як інструмент досягнення цілей розвитку регіонів та громад України. *Вісник Одеського національного університету. Серія «Економіка»*. 2020. Т. 25. Вип. 6. С. 233–239. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vonu_econ_2020_25_6_43.
62. Возняк Г.В. Підприємницькі активи територіальних громад в умовах війни: нові виклики та проблеми управління. *Фінанси України*. 2022. № 3. С. 38–52. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Fu_2022_3_6.
63. Возняк Г.В. Підприємницькі активи територіальних громад: теоретико-концептуальні аспекти управління. *Регіональна економіка*. 2022. № 1. С. 5–13. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/regek_2022_1_3.
64. Возняк Г.В. Регіональний розвиток: сутність і методологічна основа. *Регіональна економіка*. 2015. № 3. С. 34–43. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/regek_2015_3_6.
65. Возняк Г.В. Роль фінансової децентралізації в забезпеченні сталого ендегенного зростання регіонів України. *Фінанси України*. 2018. № 7. С. 100–117. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Fu_2018_7_8.
66. Возняк Г.В., Сороковий Д.О. Виклики та орієнтири відновлення економічного зростання регіонів України. *Економіка та суспільство*. 2023. Вип. 56. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2972/2890>.
67. Возняк Г.В. Сучасні теорії та парадигми регіонального розвитку: практичний вимір для України. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2015. Вип. 5. С. 671–677. URL: <http://global-national.in.ua/archive/5-2015/138.pdf>.
68. Возняк Г.В. Теоретико-методологічні аспекти формування моделі смарт-спеціалізації регіонів України. *Регіональна економіка*. 2021. № 2. С. 27–36. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/regek_2021_2_5.
69. Возняк Г. Фінансова децентралізація та стале ендегенне зростання регіонів: формалізація напрямів впливу. *Світ фінансів*. 2019. Вип. 2. С. 49–59. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/svitfin_2019_2_6.
70. Возняк Г.В. Фінансова політика регіонального розвитку: зміст та підходи до формування. *Актуальні проблеми економіки*. 2014. № 2. С. 239–246. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ape_2014_2_31.
71. Войтик О.Є. Інституційне забезпечення державного управління регіональним розвитком. *Теорія та практика державного управління*. 2016. Вип. 1. С. 92–99. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Tpdu_2016_1_17.
72. Войтик О.Є., Мазій Н.Г. Державне управління регіональним розвитком: моделі та особливості запровадження. *Ефективність державного управління*. 2018. Вип. 4. С. 69–79. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efdu_2018_4_7.
73. Волинчук Ю.В. Синергетичний ефект сталого розвитку регіонів. *Фінансовий простір*. 2012. № 3 (7). С. 66–70. URL: <https://fp.cibs.ubs.edu.ua/index.php/fp/article/view/128/123>.
74. Волкова Н.В. Транскордонне співробітництво України з країнами ЄС в умовах російсько-української війни. *Економіка та суспільство*. 2023. Вип. 48. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2257/2180>.
75. Волосюк М.В., Сіренко І.В. Економічна безпека територіальної громади в системі забезпечення її сталого розвитку. *Економіка та держава*. 2021. № 6. С. 105–109. URL: http://www.economy.in.ua/pdf/6_2021/19.pdf.
76. Гібадуллін О.В., Дунаєв І.В., Громов С.О. Складові системи промислового відновлення регіонів в умовах воєнного стану в Україні. *Вісник післядипломної освіти. Серія «Соціальні та поведінкові науки». Серія «Управління та адміністрування»*. 2024. Вип. 28. С. 174–205. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vispdoso_2024_28_13.
77. Глинський Н. Імплементация маркетингового інструментарію в процес стратегічного управління місцевим розвитком. *Економіка та суспільство*. 2023. Вип. 56. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3015/2937>.
78. Глинський Н. Характеристика поняття «місцевий розвиток» через призму трансформації національного господарства України. *Економіка та суспільство*. 2022. Вип. 38. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1295/1249>.

79. Головня О.М., Потапов В.П. Транскордонне співробітництво сільських територій у контексті конвергенційно-інтеграційних процесів. *Проблеми економіки*. 2022. № 2. С. 76–82. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pekon_2022_2_10.
80. Гречко А.В. Використання інституціонального підходу для забезпечення процесів сталого розвитку регіонів. *Інвестиції: практика та досвід*. 2019. № 13. С. 35–38. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/13_2019/8.pdf.
81. Гречко А.В. Напрями державної регіональної політики щодо активізації сталого розвитку регіонів в умовах інституціональних змін. *Агросвіт*. 2019. № 13–14. С. 39–43. URL: http://www.agrosvit.info/pdf/13-14_2019/7.pdf.
82. Гринчишин І. Соціально-економічна диференціація територіальних громад в контексті формування нової парадигми регіонального розвитку. *Економіка та суспільство*. 2020. Вип. 22. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/79/74>.
83. Гринчук Ю.С., Коваль Н.В. Нормативно-правове забезпечення формування та реалізації державної регіональної політики. *Інвестиції: практика та досвід*. 2019. № 5. С. 9–15. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/5_2019/4.pdf.
84. Гринчук Ю.С., Коваль Н.В., Вихор М.В. Система інституційного забезпечення формування та реалізації державної регіональної політики в Україні: проблеми та напрями удосконалення. *Інвестиції: практика та досвід*. 2019. № 7. С. 23–30. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/7_2019/6.pdf.
85. Гришко В., Шарий Г. Європейський досвід формування стратегії управління економічним розвитком регіону. *Економіка та суспільство*. 2024. Вип. 64. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/4313/4239>.
86. Грищенко І.М. Зарубіжний досвід управління регіональним розвитком. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2018. № 5. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1245>.
87. Давимука С.А., Куйбіда В.С., Федулова Л.І. Тенденції розвитку нової регіональної політики країн-членів Європейського Союзу. *Регіональна економіка*. 2019. № 1. С. 76–87. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/regek_2019_1_11.
88. Давимука С.А., Федулова Л.І. Цифрова трансформація регіонів України. *Регіональна економіка*. 2018. № 4. С. 110–121. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/regek_2018_4_14.
89. Дармограй В.І., Жученко А.М. Проблеми інформаційного забезпечення при формуванні стратегії стійкого розвитку регіону. *Причорноморські економічні студії*. 2016. Вип. 12 (2). С. 51–55. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/bses_2016_12\(2\)_10](http://nbuv.gov.ua/UJRN/bses_2016_12(2)_10).
90. Демченко О.П. Фінансові інструменти розвитку територіальних громад. *Економіка та суспільство*. 2021. Вип. 27. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/414/401>.
91. Денисенко М.П., Бреус С.В. Зарубіжний досвід регіонально-адміністративного управління та можливості його імплементації в Україні. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. № 5. С. 56–60. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/5_2021/11.pdf.
92. Деркач Т.В. Важелі й механізми управління інтеграційними процесами у регіональному економічному просторі. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Міжнародні економічні відносини та світове господарство»*. 2016. Вип. 8 (1). С. 62–66. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuumevcg_2016_8\(1\)_17](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuumevcg_2016_8(1)_17).
93. Деркач Т.В. Класифікаційні ознаки інтеграційних процесів у регіональному економічному просторі. *Причорноморські економічні студії*. 2016. Вип. 12 (2). С. 55–59. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/bses_2016_12\(2\)_11](http://nbuv.gov.ua/UJRN/bses_2016_12(2)_11).
94. Дерун Т.М., Кочерга О.П. Цілі сталого розвитку в системі стратегічного планування розвитку територіальних громад. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2021. № 4. URL: http://www.dy.nayka.com.ua/pdf/4_2021/36.pdf.
95. Диганова А.Ю. Сучасний етап реформування та місце транскордонного співробітництва в новій регіональній політиці. *Держава та регіони. Серія «Державне управління»*. 2018. № 1. С. 73–78. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/drdu_2018_1_15.
96. Диганова А.Ю. Теоретико-методологічні аспекти визначення сутності поняття «регіональна політика». *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія «Державне*

управління». 2018. Том 29 (68). № 2. С. 6-13. URL: http://www.pubadm.vernadskyjournals.in.ua/journals/2018/2_2018/4.pdf.

97. Діденко Є., Цалко Т., Кирилко Н. Дослідження стану стратегічного потенціалу як визначальна вимога ефективного регіонального управління. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2021. № 4. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=2044>.

98. Діденко О.Г., Мірошніченко А.І. Формування ефективної регіональної політики в Україні. *Економіка і регіон*. 2023. № 3 (90). С. 21–25. URL: <https://journals.nupp.edu.ua/eir/article/view/3024/2422>.

99. Дубницький В.І., Комірна В.В., Анжела І.П. Стратегія розвитку соціальної інфраструктури регіону: модель, закономірності, аргументи, актуальність, результат. *Соціальна економіка*. 2016. № 1. С. 30–38. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/se_2016_1_6.

100. Дунаєв І.В. Вплив інтеграційних процесів на модернізацію регіональної економічної політики. *Теорія та практика державного управління*. 2016. Вип. 1. С. 116–125. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Tpdu_2016_1_20.

101. Дунаєв І.В. Закономірності та визначальні тренди регіонального розвитку і управління в умовах глобалізації та інтеграції. *Актуальні проблеми державного управління*. 2015. № 2. С. 112–122. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apdy_2015_2_18.

102. Дунаєв І.В. Застосування компетентнісного підходу до забезпечення сталих модернізаційних перетворень в регіональній економічній політиці. *Державне будівництво*. 2017. № 2. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/DeBu_2017_2_7.

103. Дунаєв І.В. Кластери та перші стратегії смарт-спеціалізації для українських регіонів: проектування трансформаційних змін. *Державне управління та місцеве самоврядування*. 2019. Вип. 1. С. 57–64. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/dums_2019_1_9.

104. Дунаєв І.В. Методологічний підхід до формування нового покоління регіональних економічних політик в сучасній Україні. *Державне будівництво*. 2017. № 1. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/DeBu_2017_1_11.

105. Дунаєв І.В. Методологічні засади теорій регіональної модернізації та подолання відсталості регіонів. *Державне будівництво*. 2015. -№ 1. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/DeBu_2015_1_16.

106. Дунаєв І.В. Механізми формування регіональної економічної політики в умовах «нової нормальності». *Державне управління та місцеве самоврядування*. 2017. Вип. 2. С. 64–74. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/dums_2017_2_11.

107. Дунаєв І.В. Міжрегіональна взаємодія на принципах коеволюції: нова траєкторія в модернізації регіональної економічної політики. *Ефективність державного управління*. 2015. Вип. 44 (1). С. 162–169. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/efdu_2015_44\(1\)_22](http://nbuv.gov.ua/UJRN/efdu_2015_44(1)_22).

108. Дунаєв І.В. Модернізаційний транзит публічно-управлінських відносин від централізованого до децентралізованого розвитку регіонів. *Теорія та практика державного управління*. 2016. Вип. 3. С. 178–185. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Tpdu_2016_3_30.

109. Дунаєв І.В. Модернізація регіональної економічної політики: ідентифікація і семантичний аналіз понятійного апарату. *Актуальні проблеми державного управління*. 2015. Вип. 4. С. 15–20. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apdyo_2015_4_4.

110. Дунаєв І.В. Мотиваційний механізм співфінансування пріоритетів в оновленій економічній політиці українських регіонів. *Теорія та практика державного управління*. 2017. Вип. 4. С. 90–100. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Tpdu_2017_4_15.

111. Дунаєв І.В. Проблеми модернізаційного переходу регіонів до децентралізованої моделі розвитку. *Актуальні проблеми державного управління*. 2017. № 1. С. 72–81. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apdy_2017_1_13.

112. Дунаєв І.В. Проектування комплексного механізму модернізації публічної регіональної економічної політики. *Державне управління та місцеве самоврядування*. 2017. Вип. 3. С. 73–83. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/dums_2017_3_13.

113. Дунаєв І.В. Просторовий вимір модернізації регіональної економічної політики в сучасних наукових підходах. *Вісник Національної академії державного управління при Президентові України. Серія «Державне управління»*. 2015. № 4. С. 70–77. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnadu_2015_4_13.

114. Дунаєв І.В. Специфіка модернізації в регіональній економічній політиці: базові передумови і фактори впливу. *Актуальні проблеми державного управління*. 2016. № 1. С. 74–82. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apdy_2016_1_15.
115. Дунаєв І.В. Теоретичні засади вибору ціннісно-управлінського підходу до модернізації регіональної економічної політики. *Теорія та практика державного управління*. 2015. Вип. 3. С. 106–114. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Tpdu_2015_3_19.
116. Дунаєв І.В. Ціннісні і праксеологічні орієнтири модернізації регіональної економічної політики. *Вісник Національної академії державного управління при Президентові України. Серія «Державне управління»*. 2016. № 1. С. 5–13. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vnaddy_2016_1_3.
117. Дунська А.Р., Жалдак Г.П. Транскордонне співробітництво: сутність та перспективи розвитку. *Підприємництво та інновації*. 2019. Вип. 7. С. 56–64. URL: <http://ei-journal.in.ua/index.php/journal/article/view/170/156>.
118. Жаліло Я.А. Інституційні механізми активізації синергії транскордонної співпраці на кордоні Україна – ЄС. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Міжнародні економічні відносини та світове господарство»*. 2021. Вип. 37. С. 43–49. URL: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/38_2021ua/7.pdf.
119. Жаліло Я.А. Пріоритет «згуртована країна» у вимірах регіональних стратегій. Київ: УНЦПД, 2020. 32 с. URL: <http://www.ucipr.org.ua/publicdocs/Regioplatt.pdf>.
120. Жаліло Я., Снігова О. Щодо інституційних засад стратегування регіонального розвитку в Україні. *Стратегія розвитку України*. 2018. № 1. С. 18–22. <https://jrnl.nau.edu.ua/index.php/SR/article/view/13996>.
121. Жидков К.С. Створення сталих сусідств як чинник місцевого розвитку. *Інвестиції: практика та досвід*. 2022. № 22. С. 115–120. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/investplan/article/view/806/814>.
122. Забарна Е.М. Територіальні громади в європейському транскордонному просторі. *Економічний форум*. 2020. № 3. С. 3–9. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecfor_2020_3_3.
123. Запущляк В.З. Глобальна регіоналізація у формуванні нового світового економічного порядку. *Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України*. 2018. Вип. 5. С. 159–164. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/sepspu_2018_5_27.
124. Захарченко В.І. Генеза та основні напрями регіональної політики країн Євросоюзу (в контексті досвіду для України). *Економічний журнал Одеського політехнічного університету*. 2020. № 1. С. 11–20. URL: <https://economics.net.ua/ejoru/2020/No1/11.pdf>.
125. Захарченко В.І. Передумови проведення та комплексні проблеми нової регіональної політики в Україні. *Актуальні проблеми розвитку економіки регіону*. 2019. Вип. 15 (1). С. 122–132. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/aprer_2019_15\(1\)_16](http://nbuv.gov.ua/UJRN/aprer_2019_15(1)_16).
126. Захарченко В.І. Суперпозиція основних напрямів нової регіональної політики України та розвинених країн (у контексті використання зарубіжного досвіду). *Економічний форум*. 2020. № 1. С. 13–19. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecfor_2020_1_5.
127. Заяць О.І. Прикордонне співробітництво як передумова розвитку міжнародної економічної конвергенції. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Міжнародні економічні відносини та світове господарство»*. 2019. Вип. 24. Ч. 2. С. 21–26. URL: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/24_2_2019ua/6.pdf.
128. Зварич О.І. Концептуальні аспекти економічного розвитку регіонів як центрів створення знань. *Інвестиції: практика та досвід*. 2017. № 18. С. 38–43. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ipd_2017_18_9.
129. Зелінська О.З. Механізм активізації зовнішньоекономічної діяльності регіону в умовах євро регіонального співробітництва. *Економіка та суспільство*. 2022. Вип. 44. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1808/1744>.
130. Іванов Ю.Б., Іванова О.Ю., Лаптев В.І. Методичний підхід до ідентифікації проблем функціонування територіальних громад в умовах нестабільності. *Проблеми економіки*. 2022. № 1 (51). С. 51–58. URL: https://www.problecon.com/export_pdf/problems-of-economy-2022-1_0-pages-51_58.pdf.

131. Іванов Ю.Б., Іванова О.Ю. Методичний підхід до вибору напрямів просторового розвитку об'єднаних територіальних громад в умовах децентралізації та воєнного стану. *Бізнес Інформ*. 2022. № 7. С. 67–73. URL: https://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2022-7_0-pages-67_73.pdf.
132. Качний О.С. Стратегічне планування як один із найсучасніших методів державного управління регіональним соціально-економічним розвитком. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2018. № 2. URL: http://www.dy.nayka.com.ua/pdf/2_2018/23.pdf.
133. Кизим М.О., Белікова Н.В., Беккер М.Л. Аналіз сучасної практики розробки стратегій регіонального розвитку в Україні на основі проблемно-орієнтованого підходу. *Бізнес Інформ*. 2020. № 8. С. 88–95. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2020_8_13.
134. Кіш Г., Світлицький О. Компонентний аналіз стратегічного планування розвитку регіону. *Економіка та суспільство*. 2021. Вип. 34. С. 34–47. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1023/981>.
135. Кльоба Т.Л. Суть та значення ендегенно-орієнтованого розвитку регіонів. *Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України: зб. наук. пр.* 2018. Вип. 1 (129). С. 46–52. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/sepspu_2018_1_10.
136. Кобеля З.І., Тодорук С.І., Матійчик О.Д. Соціально-економічний розвиток регіонів та його вплив на регіональні відмінності. *Ефективна економіка*. 2024. № 3. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2024_3_65.
137. Коваль О.М., Шинкарьов А.М. Організаційно-економічні механізми місцевого розвитку та формування місцевих бюджетів у країнах з розвиненими ринковими відносинами: досвід для України. *Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України*. 2021. № 6. С. 89–97. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzizvru_2021_6_12.
138. Ковальов В.Г. Децентралізація та транскордонне співробітництво: організаційно-правові засади. *Право та державне управління*. 2020. № 1. Т. 2. С. 245–251. URL: http://www.pdu-journal.kpu.zp.ua/archive/1_2020/tom_2/40.pdf.
139. Ковальчук В.Г. Вплив процесів глобалізації на державне управління регіональним розвитком. *Аспекти публічного управління*. 2015. № 3. С. 90–96. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/aplup_2015_3_15.
140. Колобердянко І.І., Баклаженко Ю.В. Участь України в програмах транскордонного співробітництва. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2018. № 17. С. 34–37. URL: http://www.easterneurope-ebm.in.ua/journal/17_2018/07.pdf.
141. Комірна В.В., Ганжела І.П. Диверсифікація інноваційно-інвестиційної діяльності регіонів як ключовий елемент соціально-економічного розвитку просторових систем. *Економічні інновації*. 2015. Вип. 59. С. 150–164. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecinn_2015_59_20.
142. Конюхов Ю.М. Оцінка регіональної соціально-економічної диференціації. *Економіка та держава*. 2015. № 9. С. 113–116. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecde_2015_9_28.
143. Копич Р.І. Синергія прикордонних регіонів України і Польщі. *Вісник Львівського торговельно-економічного університету. Серія «Економічні науки»*. 2024. № 76. С. 80–87. URL: <http://journals-lute.lviv.ua/index.php/visnyk-econom/article/view/1537/1448>.
144. Корнелюк О.А., Завадська Ю.І., Чапко Р.В. Форми реалізації транскордонного співробітництва в Європейському Союзі. *Інноваційна економіка*. 2021. № 3–4. С. 12–18. URL: <http://inneco.org/index.php/innecoua/article/view/763>.
145. Корнелюк О., Матюшок В. Транскордонне співробітництво регіонів України в контексті розвитку міжнародної економічної інтеграції. *Підприємництво та інновації*. 2021. Вип. 20. С. 18–24. URL: <http://www.ei-journal.in.ua/index.php/journal/article/view/453/440>.
146. Корнелюк О.А. Стратегічні напрями активізації транскордонного співробітництва міських поселень в умовах євроінтеграції. *Інтелект XXI*. 2019. № 3. С. 9–15. URL: http://www.intellect21.nuft.org.ua/journal/2019/2019_3/1.pdf.
147. Корнієвський С.В. Вплив регіональної конкуренції та міжрегіональної інтеграції на формування політики регіонального розвитку. *Публічне управління та митне адміністрування*. 2020. № 4 (27). С. 86–93. URL: <http://biblio.umsf.dp.ua/jspui/handle/123456789/4243>.

148. Корнієвський С.В. Методологія публічного управління з дослідження політики регіонального розвитку. *Державне управління та місцеве самоврядування*. 2021. Вип. 1. С. 6–15. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/dums_2021_1_3.
149. Корнієвський С. Синергетичне поєднання різних вимірів інтегрованості у формуванні політики регіонального розвитку в Україні. *Аспекти публічного управління*. 2021. Том 9. № 1. С. 81–90. URL: <https://aspects.org.ua/index.php/journal/article/view/855/832>.
150. Краснопольська Т.М. Регіональна політика ЄС: можливості використання досвіду для України. *Політичне життя*. 2016. № 4. С. 81–86. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pollife_2016_4_15.
151. Краснопольська Т.М. Регіональна політика України: типи та інструменти. *Актуальні проблеми політики*. 2016. Вип. 58. С. 189–202. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/appol_2016_58_21.
152. Кудин С.І., Федик М.В. Державна політика у сфері смарт-спеціалізації регіонів. *Економіка та суспільство*. 2022. Вип. 41. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1538/1479>.
153. Куйбіда В.С. Формування та реалізація нової регіональної політики в Україні. *Ефективність державного управління*. 2017. Вип. 1. С. 13–20. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efdu_2017_1_3.
154. Курило Д.С. Підходи до формування системи критеріїв та індикаторів сталого розвитку регіонів. *Інвестиції: практика та досвід*. 2025. № 4. С. 275–279. URL: <https://www.nauka.com.ua/index.php/investplan/article/view/5739/5797>.
155. Куриляк М.Ю. Еволюція концепції «Європи регіонів» у рамках регіональної політики ЄС. *Економічний вісник Донбасу*. 2018. № 2 (52). С. 60–67. URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/140685>.
156. Куцаб П.А. Теоретико-концептуальні підходи до розвитку транскордонного співробітництва в умовах євроконвергенції. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2017. Вип. 15. С. 384–389. URL: <http://global-national.in.ua/archive/15-2017/78.pdf>.
157. Кухарська Н. Закордонний досвід стратегічного планування регіонального розвитку. *Економічний аналіз*. 2020. Том 30. № 1 (1). С. 118–125. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecan_2020_30_1\(1\)_16](http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecan_2020_30_1(1)_16).
158. Лелеченко А.П. Економічна складова сталого розвитку регіону: пріоритети та шляхи забезпечення. *Менеджер*. 2020. № 1. С. 173–184. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzhm_2020_1_14.
159. Лелеченко А.П. Засадничі основи регіональної політики збалансованого розвитку: історія виникнення та базові документи. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2018. № 11. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Duur_2018_11_17.
160. Лелеченко А.П. Основні детермінанти визначення сутності регіональної політики сталого розвитку. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2016. № 12. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Duur_2016_12_7.
161. Лелеченко А.П. Підходи щодо формування регіональної політики сталого розвитку в країнах Європейського Союзу. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2019. № 12. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Duur_2019_12_16.
162. Лелеченко А.П. Регіональна політика як науково-прикладний феномен. *Інвестиції: практика та досвід*. 2020. № 13–14. С. 92–96. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ipd_2020_13-14_16.
163. Лелеченко А.П. Роль місцевих органів влади в забезпеченні управління сталим розвитком регіону. *Держава та регіони. Серія «Державне управління»*. 2020. № 2. С. 111–117. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/drdu_2020_2_20.
164. Линдюк А.О. Маркетинг територіальних громад як інструмент їх розвитку. *Інтелект XXI*. 2021. № 5. С. 77–80. URL: http://www.intellect21.nuft.org.ua/journal/2021/2021_5/18.pdf.
165. Ліба Н.С. Закордонний досвід реалізації регіональної політики. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Міжнародні економічні відносини та світове господарство»*. 2016. Вип. 6 (2). С. 56–59. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuumevcg_2016_6\(2\)_14](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuumevcg_2016_6(2)_14).

166. Ліба Н.С. Систематизація теорій регіонального розвитку в еволюційному порядку. *Науковий вісник Мукачівського державного університету. Серія «Економіка»*. 2016. Вип. 2 (26). С. 137–142. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvmdue_2016_2_25.
167. Лібанова Е.М. Соціально-економічний потенціал сталого розвитку України та її регіонів: нац. доп. / за ред. акад. НАН України Е.М. Лібанової, акад. НАН України М.А. Хвесика; НАН України, Від-ня економіки, Держ. установа «Ін-т економіки природокористування та сталого розвитку НАН України». Київ: ДУ ІЕПСР НАН України, 2014. 775 с.
168. Ліщинський І.О. Новий міський регіоналізм як сучасна парадигма регіональної економіки. *Бізнес-навігатор*. 2018. Вип. 6 (49). С. 14–18. URL: http://business-navigator.ks.ua/journals/2018/49_2018/4.pdf.
169. Ліщинський І.О. Парадигма просторової організації локального економічного розвитку. *Вісник Одеського національного університету імені І.І. Мечникова. Серія «Економіка»*. 2018. Т. 23. Вип. 6 (71). С. 13–17. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vonu_econ_2018_23_6_4.
170. Ліщинський І.О. Сучасна теорія регіонального зростання та розвитку. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія «Економіка і менеджмент»*. 2018. Вип. 34. С. 58–64. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmgu_eim_2018_34_11.
171. Луцків О.М., Габрель М.С. Організаційно-інноваційні засади розвитку підприємництва регіону. *Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України*. 2017. Вип. 3. С. 74–79. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/sepspu_2017_3_18.
172. Луцків О.М. Інноваційний розвиток регіонів України: тенденції, проблеми та перспективи. *Економічний форум*. 2016. № 2. С. 121–127. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecfor_2016_2_20.
173. Луцків О.М., Попадинець Н.М. Проблеми інституційно-організаційного забезпечення інвестиційно-інноваційного розвитку в регіоні. *Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України*. 2019. Вип. 1. С. 33–37. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/sepspu_2019_1_9.
174. Луцків О.М. Програмно-цільовий підхід до управління регіональним розвитком. *Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України*. 2018. Вип. 1. С. 33–38. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/sepspu_2018_1_8.
175. Луцків О.М. Регіональна інноваційна політика: особливості формування та проблеми реалізації. *Регіональна економіка*. 2015. № 2. С. 153–162. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/regek_2015_2_19.
176. Луцків О.М. Фінансова інклюзія як драйвер економічного зростання регіонів України. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2020. № 6. С. 105–111. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/frvu_2020_6_15.
177. Манаєнко І.М., Голюк В.Я. Планування просторового розвитку регіону: складові та оцінка. *Економіка та суспільство*. 2024. Вип. 64. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/4270/4195>.
178. Матвеєва О.Ю. Європейська парадигма сталого розвитку територіальних громад: досвід для України. *Вісник Національної академії державного управління при Президентові України. Серія «Державне управління»*. 2021. № 1. С. 148–157. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vnaddy_2021_1_22.
179. Матвеєва О.Ю. Імперативи сталого розвитку територіальних громад та його загальнотеоретичні засади. *Ефективність державного управління*. 2017. Вип. 1. С. 224–232. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efdu_2017_1_28.
180. Матвеєва О.Ю., Мунько А.Ю. Упровадження концепції розумного міста у процеси цифрової трансформації України заради сталого розвитку. *Науковий вісник: державне управління*. 2023. № 1. С. 138–162. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nauvisdu_2023_1_11.
181. Матвієнко Р.О. Методологічні основи регіональної політики в управлінні розвитком національної економіки: монографія; ПВЕЗ «Екон.-технол. ун-т». Бровари: ПВНЗ «Екон.-технол. ун-т», 2014. 351 с.

182. Матвійшин Є.Г. Теоретичні та прикладні засади стратегічного управління економічними процесами на регіональному рівні: монографія; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. Львів: ЛРІДУ УАДУ, 2014. 294 с.
183. Махначова Н.М., Семенюк І.Ю. Стратегічне планування розвитку територій з урахуванням цілей сталого розвитку. *Ефективна економіка*. 2019. № 10. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7314>.
184. Мельник А.Ф., Васіна А.Ю., Дудкіна О.П. Державне та регіональне управління: навчальний посібник; за ред. А.Ф. Мельник. Тернопіль: Економічна думка, 2014. 450 с.
185. Мельник А. Маркетингові технології в публічному управлінні територіальною громадою: проблеми імплементації. *Вісник економіки*. 2024. № 3. С. 24–44. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/53591/1/Мельник%20А..PDF>.
186. Мельник М.І., Залуцький І.Р. Проблемні аспекти інституційно-правового забезпечення розвитку агломерацій як об'єкта регіональної політики. *Регіональна економіка*. 2024. № 1. С. 34–48. URL: http://www.re.gov.ua/re202401/re202401_034_MelnykMI,ZalutskyIR.pdf.
187. Мельничук Л.М. Концептуальні основи державного управління соціальним розвитком регіонів. *Інвестиції: практика та досвід*. 2016. № 17. С. 86–91. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ipd_2016_17_16.
188. Мельничук Л.М. Соціальний розвиток регіонів як об'єкт управлінського впливу: термінологічний аналіз. *Ефективність державного управління*. 2015. Вип. 43. С. 58–64. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efdu_2015_43_9.
189. Метрополійні функції великих міст України: потенціал розвитку та перспективи реалізації: монографія / НАН України. Державна установа «Інститут регіональних досліджень ім. М.І. Долишнього НАН України»; наук. ред. М.І. Мельник. Львів, 2016. 552 с.
190. Мовчанюк А.В. Публічне управління як стратегічний інструмент для забезпечення сталого розвитку територій. *Економіка та суспільство*. 2024. Вип. 60. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3593/3524>.
191. Мокій А.І., Бабець І.Г. Раціональний розвиток і використання метрополій України в умовах глобальної економічної інтеграції. *Стратегічні пріоритети*. 2017. № 4. С. 224–226. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/spa_2017_4_27.
192. Монастирський Г., Волосяк М. Інституційні дисбаланси моделі управління розвитком території. *Вісник економіки*. 2021. Вип. 4. С. 23–37. DOI: <https://doi.org/10.35774/visnyk2021.04.023>.
193. Невмержицька С.М., Цалко Т.Р., Бреус С.В., Бондаренко С.М. Стратегічне планування розвитку територій. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2021. № 3. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1992>.
194. Нема О.С., Козак І.І. Планування регіонального розвитку в контексті децентралізації. *Ефективність державного управління*. 2017. Вип. 2. С. 222–228. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efdu_2017_2_26.
195. Нижник О.М. Стратегічний регіональний розвиток: концептуалізація поняття. *Державне управління: теорія та практика*. 2016. № 1. С. 127–140. URL: http://www.e-ratr.academy.gov.ua/2016_1/13.pdf.
196. Носирєв О.О. Нівелювання диспропорцій економічного та промислового розвитку регіонів України. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Міжнародні економічні відносини та світове господарство»*. 2020. Вип. 33. Ч. 1. С. 124–129. URL: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/33_1_2020ua/24.pdf.
197. Овдій Я.П., Матвєєва О.Ю. Управління процесами сталого розвитку міст України крізь призму стратегічних пріоритетів європейського зеленого курсу. *Демократичне врядування*. 2021. Вип. 1. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/DeVr_2021_1_10.
198. Окуньовська Ю.В. Транскордонне співробітництво з Україною в умовах війни. *Вісник Донецького національного університету імені Василя Стуса. Серія «Політичні науки»*. 2022. Том 7. С. 70–74. URL: <https://sal0.li/9A20351>.
199. Олексюк Г.В., Попадинець Н.М., Самотій Н.С. Управління територіальними громадами на засадах територіального маркетингу: теоретико-методологічні аспекти.

- Регіональна економіка. 2021. № 3. С. 15–27. URL: http://re.gov.ua/re202103/re202103_015_OleksyukHV,PopadynetsNM,SamotiyNS.pdf.
200. Омеляненко В.А., Омеляненко О.М., Артюхова Н.О. Маркетинг цифрових інновацій у контексті сталого розвитку регіону. *Економіка та держава*. 2021. № 4. С. 72–77. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecde_2021_4_14.
201. Павліха Н.В., Корнелюк О.А. Активізація транскордонного співробітництва міських поселень: монографія. Луцьк: Вежа-Друк, 2019. 212 с. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/18484/3/transkordon.pdf>.
202. Панкова Л.І. Смарт-спеціалізація як сучасний напрям розвитку економіки регіонів України. *Актуальні проблеми економіки*. 2020. № 1 (223). С. 73–83. URL: https://eco-science.net/wp-content/uploads/2021/07/1.20._topic_Pankova-L.I..pdf.
203. Панчишин Т.В., Вдовин М.Л. Компоненти сталого розвитку територіальних громад та регіонів в умовах суспільно-політичних викликів. *Економіка та суспільство*. 2023. Вип. 50. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2379/2300>.
204. Панчук Р.М. Транскордонне співробітництво України з Балто-Чорноморськими сусідами у форматі єврорегіонів. *Політикус*. 2020. Вип. 3. С. 130–138. URL: <http://dspace.pdpu.edu.ua/bitstream/123456789/9502/1/Panchuk%20R.%20M..pdf>.
205. Папоян А.М. Маркетинг територіальних громад як ключовий інструмент у формуванні стратегії їх розвитку. *Вісник післядипломної освіти. Серія «Соціальні та поведінкові науки; Управління та адміністрування»*. 2024. Вип. 28 (57). С. 259–271. URL: <https://salo.li/32b65b2>.
206. Пархомчук О.С., Коппель О.А. Транскордонне співробітництво та міжнародні відносини в Європі. *Політикус*. 2024. Вип. 2. С. 170–173. URL: http://politicus.od.ua/2_2024/28.pdf.
207. Пастух К. Стратегічне планування розвитку територіальних громад. *Науковий вісник Серія «Державне управління»*. 2021. № 1 (7). URL: <https://nvdu.undicz.org.ua/index.php/nvdu/article/view/150/144>.
208. Патицька Х.О. Соціальний капітал як чинник сталого розвитку територіальних громад: поведінковий аспект. *Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України*. 2022. Вип. 1 (153). С. 10–15. URL: [https://ird.gov.ua/sep/sep20221\(153\)/sep20221\(153\)_010_PatytskaH.pdf](https://ird.gov.ua/sep/sep20221(153)/sep20221(153)_010_PatytskaH.pdf).
209. Перепелюкова О.В. Диспропорції регіонального розвитку в умовах системних трансформацій. *Проблеми економіки*. 2019. № 4. С. 88–95. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-0712-2019-4-88-95>.
210. Петренко К.В. Проблеми підвищення конкурентоспроможності депресивних регіонів в умовах глобалізації економіки. *Бізнес Інформ*. 2015. № 1. С. 85–90. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2015_1_14.
211. Петренко К.В., Скоробогатова Н.Є., Іванова Т.В. Інструменти Індустрії 5.0 в управлінні громадами. *Економічний вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут»*. 2023. № 26. С. 135–142. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/evntukpi_2023_26_24.
212. Пилипенко В.В., Гриценко О.О., Шкондик К.М. Основні напрями соціально-економічного розвитку територіальних громад з точки зору їх мешканців. *Інтернаука. Серія «Економічні науки»*. 2022. № 1. С. 68–73. URL: <https://www.inter-nauka.com/uploads/public/16469064946895.pdf>.
213. Пістун М.Д. Яка головна наукова установа відповідає за регіональний розвиток України? *Економіка України*. 2015. № 5. С. 90–92. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/EkUk_2015_5_9.
214. Плахотнюк В.В. Соціально-економічний розвиток регіонів України: виклики та стратегічні перспективи. *Економіка та суспільство*. 2024. Вип. 70. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/5427/5371>.
215. Плахотнюк В.В. Теоретичні основи забезпечення фінансової самостійності регіонів. *Економіка та суспільство*. 2023. Вип. 56. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3102/3026>.

216. Повзун Д.І. Економічна безпека регіону як складова національної безпеки України. *Економіка та держава*. 2020. № 8. С. 89–94. DOI: 10.32702/2306-6806.2020.8.89.
217. Подлужна Н.О., Долга В.С. Формування державної регіональної політики: досвід країн «Великої сімки». *Бізнес Інформ*. 2021. № 11. С. 49–58. URL: https://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2021-11_0-pages-49_58.pdf.
218. Полторак А.С. Організація соціально-економічного розвитку територіальних громад. *Modern Economics*. 2020. № 33. С. 88–98. URL: <https://modecon.mnau.edu.ua/issue/33-2022/poltorak.pdf>.
219. Попадинець Н.М., Олексюк Г.В. Агломераційні процеси та інклюзивний розвиток: стратегування і смарт-підхід. *Український журнал прикладної економіки та техніки*. 2024. Том 9. № 3. С. 190–197. URL: http://ujae.org.ua/wp-content/uploads/2024/10/ujae_2024_r03_a33.pdf
220. Порудєєва Т.В., Міхневич В.О., Єдина Ю.Г. Стратегічні цілі забезпечення сталого розвитку регіону. *Економіка та суспільство*. 2018. Вип. 19. С. 785–790. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/19_ukr/119.pdf.
221. Проданик В.М., Шинкарьов А.М. Стратегічне планування розвитку об'єднаної територіальної громади: організаційно-правові механізми. *Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України*. 2021. № 3. С. 158–166. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzizvru_2021_3_17.
222. Прокопчук О., Ковальчук О., Усик Т. Європейська політика згуртування: концептуальні засади, імперативи для України. *Економіка та суспільство*. 2021. № 26. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-26-1>.
223. Прокопюк А. Державна регіональна політика: наукові підходи та світові практики. *Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України*. 2015. Вип. 6. С. 14–18. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/sepspu_2015_6_5.
224. Прокопюк А. Регіон як категорія просторового розвитку. *Економіка та суспільство*. 2016. Вип. 5. С. 275–279. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/5_ukr/50.pdf.
225. Про Стратегію регіонального розвитку Хмельницької області на 2021–2027 роки: Рішення Хмельницької обласної ради від 20.12.2019 р. № 49-29/2019. URL: <https://www.adm-km.gov.ua/wp-content/uploads/2021/04/СТРАТЕГІЯ.pdf>.
226. Проскура В.Ф., Фозекош М.Л. Проблеми та перспективи реалізації транскордонного співробітництва на місцевому рівні. *Економіка і суспільство*. 2018. Вип. 14. С. 139–146. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/14_ukr/17.pdf.
227. Радіонов Ю.Д. Розвиток регіонів: проблеми реалізації пріоритетів, ефективності використання бюджетних коштів. *Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України*. 2015. Вип. 1. С. 39–44. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/sepspu_2015_1_10.
228. Романко О.П., Боднарук І.Р. Вплив інноваційно-інвестиційної діяльності на регіональну конкурентоспроможність. *Бізнес Інформ*. 2019. № 4. С. 181–188. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2019_4_26.
229. Романюк С.А. Регіональний розвиток в Україні: минуле, сучасне. Майбутнє? *Демографія та соціальна економіка*. 2019. № 3. С. 113–132. URL: <http://jnas.nbuv.gov.ua/article/UJRN-0001049526>.
230. Рудик О.А. Соціально-економічний розвиток територіальних громад: зарубіжний досвід. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки»*. 2019. Вип. 36. С. 93–96. URL: <https://ej.journal.kspu.edu/index.php/ej/article/view/607/603>.
231. Рядно О.А., Беркут О.В. Теоретико-методологічні аспекти дослідження диференціації соціально-економічного розвитку регіонів. *Науковий погляд: економіка та управління*. 2016. № 2. С. 70–82. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vamsue_2016_2_10.
232. Савчин І.З. Аналіз показників чисельності, структури та зайнятості населення в економічному розвитку регіонів України. *Бізнес Інформ*. 2018. № 9. С. 54–60. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2018_9_9.
233. Савчин І.З. Вплив бар'єрів на диспропорційний розвиток регіонів: огляд і аналіз. *Бізнес Інформ*. 2021. № 4. С. 82–90. URL: https://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2021-4_0-pages-82_90.pdf.

234. Савчин І.З. Концепції та теорії регіонального розвитку в контексті взаємовідносин «регіон-країна». *Український журнал прикладної економіки*. 2016. Том 1. № 4. С. 101–108. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/16618/1/12.pdf>.
235. Савчин І.З. Окреслення шляхів підвищення аналізування ефективності методики формування політики економічного розвитку регіонів. *Держава та регіони. Серія «Економіка та підприємництво»*. 2019. № 2. С. 146–151. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/drep_2019_2_27.
236. Савчин І.З., Перепелюкова О.В. Міжнародний досвід регулювання конвергенції регіонального розвитку. *Бізнес Інформ*. 2024. № 5. С. 43–49. URL: https://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2024-5_0-pages-43_49.pdf.
237. Савчин І.З. Умови й інструменти підвищення ефективності політики економічного розвитку регіонів. *Причорноморські економічні студії*. 2019. Вип. 40. С. 166–171. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bses_2019_40_32.
238. Савчин І.З., Царева О.С. Кореляція основних показників економічного розвитку регіонів. *Бізнес Інформ*. 2021. № 6. С. 90–99. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2021_6_14.
239. Савчин І.З., Царева О.С. Огляд інтернет-комунікацій як одного з аспектів конвергентного розвитку регіонів України. *Прикарпатський вісник НТШ. Слово*. 2018. № 4. С. 399–409. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pvntsh_sl_2018_4_46.
240. Сиченко В.В., Мареніченко В.В. Державне управління регіональним розвитком на засадах європейських стандартів. *Публічне управління та регіональний розвиток*. 2019. № 4. С. 441–463. URL: <https://dspace.dsau.dp.ua/handle/123456789/3243>.
241. Сімків Л.Є., Андрусів У.Я. Регулювання диспропорційності економічного зростання регіонів України. *Ефективна економіка*. 2021. № 1. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8575>.
242. Сірик З.О., Засадний В.Л. Теоретичні засади дослідження агломераційних чинників інвестиційної привабливості громад. *Український журнал прикладної економіки та техніки*. 2024. Том 9. № 1. С. 302–309. URL: http://ujae.org.ua/wp-content/uploads/2024/04/ujae_2024_r01_a51.pdf.
243. Склярів С.О. Особливості державного управління проблемними регіонами та їх типологія. *Інвестиції: практика та досвід*. 2016. № 10. С. 75–78. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ipd_2016_10_18.
244. Слюсаренко В. Інституційне забезпечення функціонування механізму реалізації регіональної політики розвитку трьохстороннього партнерства. *Економічний простір*. 2018. № 132. С. 95–106. URL: <https://prostir.pdaba.dp.ua/index.php/journal/article/view/34/32>.
245. Смик О.П., Пашов Р.І. Євроінтеграційні виклики вдосконалення функціональної та організаційної взаємодії органів регіонального управління України. *Інвестиції: практика та досвід*. 2025. № 3. С. 233–238. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/investplan/article/view/5650/5708>.
246. Снігова О.Ю. Просторовий вимір інклюзивності в умовах становлення «нової» регіональної політики. *Український географічний журнал*. 2020. № 2. С. 38–44. URL: https://ukrgeojournal.org.ua/sites/default/files/UGJ-2-2020_38-44.pdf.
247. Степаненко А.В., Омельченко А.А. Міські агломерації як форма сучасного світового процесу урбанізації. *Держава та регіони. Серія «Економіка та підприємництво»*. 2019. № 3. С. 184–192. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/drep_2019_3_37.
248. Сторонянська І.З., Возняк Г.В., Пелехатий А.О. Бюджетна політика розвитку регіонів України: особливості формування та реалізації. *Бізнес Інформ*. 2015. № 10. С. 348–353. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2015_10_57.
249. Сторонянська І.З., Дуб А.Р. Розбалансованість документів стратегічного та просторового планування розвитку та напрями їх узгодження. *Проблеми економіки*. 2024. № 2 (60). С. 116–122. URL: https://www.problecon.com/export_pdf/problems-of-economy-2024-2_0-pages-116_122.pdf.
250. Сторонянська І.З., Беновська Л.Я. Нова регіональна політика України: інструментарій та напрями реагування в умовах сучасних викликів. *Регіональна економіка*. 2023. № 1. С. 5–13. URL: http://re.gov.ua/re202301/re202301_005_StoronyanskaIZ,BenovskaLYa.pdf.

251. Сторонянська І.З., Беновська Л.Я. Просторові асиметрії економічного розвитку в умовах адміністративно-фінансової децентралізації. *Економіка України*. 2018. № 2. С. 50–64. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/EkUk_2018_2_5.
252. Терещенко Т.В., Хитра О.В. Синергія транскордонного співробітництва та регіонального розвитку. *Причорноморські економічні студії*. 2022. Вип. 76. С. 48–57. URL: http://bses.in.ua/journals/2022/76_2022/8.pdf.
253. Тимечко І.Р., Анісімова М.В. Розвиток прикордонних територій України: організаційно-правове забезпечення. *Ефективна економіка*. 2021. № 10. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=9420>.
254. Тищенко О.П. Напрями підвищення інституційної спроможності агенцій регіонального розвитку. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2022. № 2. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=2615>.
255. Тодорова О.Л., Лесик О.В. Агенції регіонального розвитку як складова інституційного забезпечення реалізації державної регіональної політики. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. № 13–14. С. 72–78. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ipd_2021_13-14_13.
256. Тодорова О., Попов М. Кластерна ініціатива як інституціональна форма публічного інструменту реалізації державної регіональної політики. *Актуальні проблеми державного управління*. 2019. Вип. 2. С. 87–92. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apdyo_2019_2_18.
257. Токаренко О.І., Матвієнко Г.А. Стратегічне управління фінансами територіальних громад. *Економіка та суспільство*. 2023. Вип. 47. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2042/1971>.
258. Транскордонне співробітництво: правові основи та успішні практики: посібник / за заг. ред. В.А. Устименка; ред.-упоряд. Гук А.К., Санченко А.Є. Київ, 2020. 152 с.
259. Транскордонне співробітництво як інструмент місцевого та регіонального розвитку: аналіт. доп. / Химинець В.В., Головка А.А., Мірус О.І. Київ: НІСД, 2021. 47 с. URL: https://niss.gov.ua/sites/default/files/2021-09/analytrep_13_2021.pdf.
260. Трещов М.М. Ресурсне забезпечення місцевих бюджетів України в умовах децентралізації влади. *Державне управління та місцеве самоврядування*. 2017. Вип. 2. С. 136–141. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/dums_2017_2_20.
261. Тульчинський Р.В. Категоріально-понятійний апарат становлення нового регіоналізму. *Економічний аналіз*. 2017. Том 27. № 4. С. 111–117. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecan_2017_27\(4\)_15](http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecan_2017_27(4)_15).
262. Тульчинський Р.В. Теорії регіонального розвитку у генезисі економічної думки. *Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності*. 2017. Вип. 16. С. 166–172. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Tpaeiv_2017_16_24.
263. Устік Т.В. Маркетинг регіонів як складова стратегії сталого розвитку: виклики, перспективи та інструментарій. *Український журнал прикладної економіки та техніки*. 2024. Том 9. № 2. С. 28–32. URL: http://ujae.org.ua/wp-content/uploads/2024/05/ujae_2024_r02_a4.pdf.
264. Федулова Л.І., Смельяненко Л.М. Адаптація принципів нової регіональної політики ЄС в стратегічному курсі регіонального розвитку України. *Ефективна економіка*. 2020. № 11. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2020.11.13>.
265. Химинець В.В., Головка А.А., Синетар І., Дзюкевіч К. Адаптація стратегування регіонального та місцевого розвитку до військово-політичних викликів. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2022. № 43. URL: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/43_2022ua/28.pdf.
266. Хитра О.В. Агломерація економічної активності як важливий фактор регіонального розвитку і нарощування соціального капіталу територій в умовах європейської інтеграції. *Публічне управління в Україні: виклики сьогодення та глобальні імперативи: збірник тез II Міжнародної науково-практичної конференції*. (м. Хмельницький, 18 травня 2023 року). Хмельницький: Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, 2023. С. 214–217.
267. Хитра О.В. Синергетичні ефекти кластеризації рекреаційно-туристичного бізнесу як передумова сталого регіонального розвитку. *Наукові праці Міжрегіональної академії*

управління персоналом. Серія «Економічні науки». 2022. Вип. 3 (66). С. 109–119. URL: <http://journals.mau.com.ua/index.php/economics/article/view/2240/2757>.

268. Хитра О.В. Синергія публічно-приватного партнерства як запорука ефективного функціонування рекреаційно-туристичної сфери у контексті сталого розвитку регіонів. *Економіка та суспільство*. 2022. Вип. 43. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1728/1665>.

269. Хитько М.М., Кулик А.В. Стратегічне планування розвитку територіальних громад в умовах євроінтеграції. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2023. № 11. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Duur_2023_11_22.

270. Цеханович В.Б. Транскордонні кластери у системі єврорегіонального співробітництва України. *Приазовський економічний вісник*. 2021. Вип. 1 (24). С. 161–166. URL: http://pev.kpu.zp.ua/journals/2021/1_24_ukr/30.pdf.

271. Чеботарьов В.А., Цеханович В.Б. Бар'єри в системі транскордонного співробітництва Україна – ЄС: аналіз та рекомендації. *Проблеми економіки*. 2021. № 1. С. 58–63. URL: https://www.problecon.com/export_pdf/problems-of-economy-2021-1_0-pages-58_63.pdf.

272. Чехович Г.Т. Механізми регулювання економічної безпеки регіону: проблеми теорії і практики: монографія. Херсон: Грінь Д.С., 2013. 488 с.

273. Шашина М.В., Солосіч О.С., Місяйло О.В., Очеретяна О.В. Аналіз стратегій регіонального розвитку в контексті імплементації засадничих положень концепції смарт-спеціалізації у національну політику розвитку регіонів. *Ефективна економіка*. 2021. № 5. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=8873>.

274. Шашина М.В. Функціональні особливості структурної модернізації регіональної економіки України. *Проблеми економіки*. 2018. № 4. С. 120–126. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pekon_2018_4_14.

275. Шведун В.О. Політико-правовий механізм державного управління безпечним повоєнним соціально-економічним розвитком регіонів. *Інвестиції: практика та досвід*. 2025. № 4. С. 225–228. URL: <https://www.nauka.com.ua/index.php/investplan/article/view/5731/5789>.

276. Шевченко О.В. Інструментарій розпізнавання угруповань регіонів України за показниками диспропорцій їх соціально-економічного розвитку. *Бізнес Інформ*. 2021. № 7. С. 115–126. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2021_7_17.

277. Шевченко О.В. Методичне забезпечення оцінки та аналізу рівня регіональних диспропорцій України. *Причорноморські економічні студії*. 2018. Вип. 36 (2). С. 44–51. URL: http://www.bses.in.ua/journals/2018/36_2_2018/10.pdf.

278. Шевченко О.В. Формулювання підходів до моделювання сценаріїв регулювання диспропорцій у соціально-економічному розвитку регіонів. *Проблеми економіки*. 2020. № 1. С. 123–131. URL: https://www.problecon.com/export_pdf/problems-of-economy-2020-1_0-pages-123_131.pdf.

279. Шульц С.Л., Джаман М.О., Луцків О.М. Інноваційні підходи до реалізації державної регіональної політики. *Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України*. 2018. Вип. 5. С. 54–58. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/sepsru_2018_5_10.

280. Шульц С.Л., Луцків О.М., Габрель М.С. Методичні підходи до оцінювання продуктивної спроможності регіонів: секторальний підхід. *Регіональна економіка*. 2023. № 1. С. 76–87. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/regek_2023_1_10.

281. Шульц С.Л., Луцків О.М. Диспропорційність регіонального розвитку в контексті сучасних реформ. *Причорноморські економічні студії*. 2018. Вип. 30 (1). С. 178–182. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/b ses_2018_30\(1\)_40](http://nbuv.gov.ua/UJRN/b ses_2018_30(1)_40).

282. Шульц С.Л., Луцків О.М. Інноваційний розвиток промисловості в контексті реалізації цілей державної регіональної політики. *Економіка та право*. 2021. № 4. С. 101–111. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecpr_2021_4_12.

283. Шульц С.Л., Луцків О.М. Методологічні засади типології територій для цілей регіональної політики країн-членів ЄС. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2021. № 3. С. 99–104. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/frvu_2021_3_14.

284. Шульц С.Л., Луцків О.М. Нормативно-правові засади розбудови прикордонної інфраструктури. *Регіональна економіка*. 2019. № 3. С. 24–36. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/regek_2019_3_5.
285. Шульц С.Л., Луцків О.М. Пріоритети та ризики реалізації регіональної смарт-орієнтованої економічної політики. *Бізнес Інформ*. 2021. № 9. С. 73–79. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2021_9_11.
286. Шульц С.Л., Луцків О.М. Просторові та секторальні детермінанти продуктивної спроможності регіонів: теоретична генеза та методологічні засади дослідження. *Регіональна економіка*. 2022. № 4. С. 5–20. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/regek_2022_4_3.
287. Шульц С.Л., Луцків О.М., Сімків Л.Є. Економічне зростання регіонів: кількісні та якісні складові. *Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України*. 2017. Вип. 4. С. 27–32. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/sepspu_2017_4_7.
288. Шульц С.Л., Луцків О.М. Структурно-технологічні зрушення в економіці регіонів у контексті перспектив розвитку смарт-спеціалізації. *Регіональна економіка*. 2021. № 2. С. 15–26. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/regek_2021_2_4.
289. Щербак В.М. Синергетичний підхід в аналізі трансрегіональної співпраці: особливості та пріоритети застосування. *Публічне управління та митне адміністрування*. 2023. № 4 (39). С. 70–74. URL: <http://customs-admin.umsf.in.ua/archive/2023/4/11.pdf>.
290. Якубів В.М., Попадинець Н.М., Максимів Ю.В. Моніторинг соціально-економічних процесів розвитку регіону: теоретичний і прикладний аспекти. *Актуальні проблеми розвитку економіки регіону*. 2017. Вип. 13. Том 1. С. 176–184. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/aprer_2017_13\(1\)_25](http://nbuv.gov.ua/UJRN/aprer_2017_13(1)_25).
291. Яцюк О.С. Смарт-спеціалізація розвитку регіону як важливий напрям підвищення його конкурентоспроможності та інноваційної активності. *Науковий вісник Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу. Серія «Економіка та управління в нафтовій і газовій промисловості»*. 2018. № 2. С. 54–60. URL: <http://elar.nung.edu.ua/bitstream/123456789/7015/1/54.pdf>.
292. Anderson J., Dowd L. Border Regions and Territoriality: Contradictory Meanings, Changing Significance. *Regional Studies*. 1999. Vol. 33. № 7. pp. 593–604.
293. Florida R. Toward the Learning Region. *Futures*. 1995. Vol. 27, no. 5, pp. 527–536.
294. Foray D. Smart specialisation: Opportunities and challenges for regional innovation policy. London and New York: Routledge, 2015. 104 p.
295. Khytra O. Regional Development Through the Prism of Synergetics. *Transformation of economy, finance and management in modern conditions: scientific monograph*. Riga, Latvia: Baltija Publishing. 2022. pp. 393–418. URL: <http://www.baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/view/238/6472/13496-1>.
296. Krugman P. Development, Geography and Economic Theory. Cambridge: MIT Press, 1995. 127 p.
297. Regulation (EU) No 1303/2013 of the European Parliament and of the Council of 17 December 2013 laying down common provisions on the European Regional Development Fund. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2013/1303>.
298. Strassburger G., Bosswick W., Husband C. Transnational social spaces. Bilbao: University of Deusto, 2005. 123 p.
299. Tiplady R. World of Difference: global mission at the pic'n'mix counter. *Paternoster Press*, 2003. 176 p.
300. Tetiana Tereshchenko, Olena Khytra, Yelyzaveta Hnatchuk, Alina Hnatchuk and Houda El Bouhissi. Decision support system for assessing the economic development potential of a territorial community. *Intelligent Information Technologies and Systems of Information Security (IntelITSIS-2024)*: матеріали 5-го Міжнародного семінару з інтелектуальних інформаційних технологій та систем інформаційної безпеки з CEUR-WS (Хмельницький національний університет; Лондонський міський університет; Хмельницький, Україна, 28 березня 2024 р.), 2024. pp. 100–117. URL: <https://ceur-ws.org/Vol-3675/> (Scopus)

4. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. http://www.rada.gov.ua
http://www.president.gov.ua	- Офіційний вебпортал Верховної Ради України
- Офіційне Інтернет-представництво Президента України
2. http://www.kmu.gov.ua	- Єдиний вебпортал органів виконавчої влади України
3. http://mon.gov.ua	- Офіційний вебсайт Міністерства освіти і науки України
4. https://mtu.gov.ua/	- Офіційний вебсайт Міністерства розвитку громад та територій України
5. https://unity.gov.ua/	- Офіційний вебсайт Міністерства національної єдності України
6. https://me.gov.ua/	- Офіційний вебсайт Міністерства економіки України
7. https://mepr.gov.ua/	- Офіційний вебсайт Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України
8. http://nbuv.gov.ua/	- Вебсайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського
9. http://gntb.gov.ua/ua/	- Вебсайт Державної науково-технічної бібліотеки України
10. www.ukrstat.gov.ua	- Вебсайт Державної служби статистики України
11. http://www.adm.km.ua/	- Вебсайт Хмельницької обласної державної адміністрації
12. http://km-oblrada.gov.ua/	- Вебсайт Хмельницької обласної ради
13. http://www.khmelnysky.com/	- Вебсайт Хмельницької міської ради
14. http://www.univer.km.ua/	- Вебсайт Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова
15. https://european-union.europa.eu/	- Офіційний вебсайт Європейського Союзу
16. https://assogu.org.ua/	- Вебсайт Всеукраїнської асоціації органів місцевого самоврядування «Асоціація сільських, селищних рад та об'єднаних громад України»
17. http://uaror.org.ua/	- Вебсайт Української асоціації районних та обласних рад
18. https://communities.org.ua/	- Вебсайт Всеукраїнської асоціації громад
19. https://hromady.org/	- Вебсайт Всеукраїнської асоціації об'єднаних територіальних громад
20. https://www.auc.org.ua/	- Вебсайт Асоціації міст України